

VISUOMENĖS IR KARIUOMENĖS VIENYBĖ – GERIAUSIAS PARTIZANŲ ATMINTIES JAMŽINIMAS

Gegužės 20 d., sekmadienį, Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės dieną, visi norintieji keliavo 12 kilometrų Dainavos partizanų keliais bei 1863 m. sukilimo dalyvių takais, „Muravjovo linija” Punios šile, Alytaus rajone.

Kartu su visais žygiavęs krašto apsaugos ministras linkėjo: „Šiandien švenčiama Visuomenės ir kariuomenės vienybė tęsiasi ilgus ilgus metus, ir tebūna ji geriausias partizanų atminties jamžinimas”.

Kaip skelbiama Krašto apsaugos ministerijos pranešime, žygeiviai pasiekė ir atstatytą Dainavos apygardos partizanų vadavietę. Čia bunkerį įrengė 1919-1920 m. Laisvės kovų dalyvis, Dainavos apygardos vadas Domininkas Jėčys-Ažuolis.

Ažuolio kvietimu 1947

m. balandžio 22-24 d. Punios miške įvyko Dainavos apygardos partizanų vadų sąskrydis, kuriame dalyvavo ir legendinis partizanų vadas Adolfas Ramanauskas-Vanagas, tuometinis Dainavos apygardos vado pavaduotojas.

Prie Dainavos apygardos štabo bunkerio vyko partizanų ir visų kovotojų, žuvusių už Lietuvos laisvę pagerbimo ceremonija, skambėjo partizanų dainos, taip pat buvo galima paskanauti kariškų vaišių.

Pėsčiųjų žygis skirtas vieno žymiausių partizanų vado generolo Adolfo Ramanausko-Vanago 100-osioms gimimo metinėms.

Lietuvos partizanų „Dainavos” apygardos štabo vadavietės bunkerio maketą atkūrė buvęs partizanas, po bunkerio susprogdinimo išlikęs gyvas, Juozas Petraška-

Žygeiviai keliavo Dainavos partizanų keliais.

G. Maksimovicz, LR KAM nuotr.

Patrimpas. 1992 m. birželio 1 d. atstatė Juozo Vitkaus Kauno inžinerinio bataliono kariai. 2012 m. jis buvo remontuotas, tačiau, laikui bėgant, mediniai rąstai sutrešo. 2018 m. vasario 13 d. padedant Didžiosios kunigaikštienės Birutės ulonų bataliono kariams bunkerio rekonstrukcija buvo užbaigta.

Originalus jo dydis buvo 20 kv. m., o atkurtas šiek tiek

mažesnis už originalą. Jame buvo galima judėti stačiomis. Viduje buvo įrengta krosnelė. Kaminą atstojo išskaptuota pušis, kuri išorėje atrodė kaip vėtros nulaužta. Bunkeris buvo įkurtas kalnelio šlaite, prie kurio tekėjo šaltinėlis. Iki Nemuno apie 250-300 m. Tuo upeliu, kuris ir žiemą neužšaldavo, vyrai pasiekdavo į bunkerį. Buvo padarytas spe-

cialus įšliaužimas ties upeliu. Partizanas į vidų patekdavo visas šlapias, net ir žiemą, tačiau norint išgyventi, kito pasirinkimo nebuvo.

1947 m. enkavedistams apsupus apygardos štabo bunkerį, vadas Dominykas Jėčys-Ažuolis ir 3 partizanai žuvo, dar 4 partizanai buvo apšvaiginti granatomis ir paimti gyvi.

LRT

KARALIŠKŲJŲ VESTUVIŲ ŠVENTĖ SUVIENIJO SUSISKALDŽIUSIĄ JUNGtinę KARALYSTĘ

Jungtinės Karalystės piliečiai gegužės 19 d., šeštadienį šventė karališkąsias vestuves, tapusias atokvėpiu nuo šalį skaldančių nesutarimų ir neapibrėžtumo dėl „Brexit”.

Pažiūrėti, kaip princas Harry's (Haris) ir Meghan Markle per paskutines didžiąsias šios kartos karališkąsias vestuves vienas kitam prisiekia amžiną meilę, prie televizorių ekranų susirinko šeimos, draugai ir kaimynai.

Išsigidrinus orams, šalyje įsivyravo džiaugsmingos nuotaikos.

Džiaugsmingų šūksnių pasigirdo, kai tik alinėje įjungto televizoriaus ekrane pasirodė pirmieji vaizdai iš Vindzoro, o prasidėjusi ceremonija prie ekrano prikaustė visus alinės lankytojus.

Vietos valdžios institucijos visoje šalyje patvirtino šimtus prašymų leisti surengti gatvės šventę, kai leidžiama uždaryti gatves eismui ir jas papuošti.

Švęsti planuojama visoje šalyje – nuo nedidelio Kento grafystės Tonbridžo miesto,

Princas Harry's (Haris) ir Meghan Markle. **AFP**

kuriame bus surengta daugiausiai gatvės vakarėlių šioje pietryčių Anglijos grafystėje, iki Hartfordšyro, kur vyksta dešimtys bendruomenės susibūrimų.

Visame Londone surengta per šimtą gatvės vakarėlių.

Vindzore susirinko dešimtys tūkstančių karališkosios šeimos gerbėjų, norėjusių būti kuo arčiau istorinio įvykio vietos, o dar 1,5 tūkst. bilietus turinčių svečių įsitaisė Kensingtono rūmų – jaunavedžių rezidencijos – parke, kur taip pat buvo tiesiogiai transliuojama ceremonija.

Alinės buvo paragintos pasinaudoti vyriausybės leidimu pratęsti darbo laiką. Joms šeštadienį leidžiama dirbti dviem valandomis ilgiau – iki 1 val. vietos laiku.

Žmonės prie didelio ekrano susibūrė ir alinėje „Pear Tree” Škotijos sostinėje Edinburge.

LRT

JAV PATVIRTINO SU PEKINU SUTARĘS ATSISAKYTI IMPORTO MUITŲ ĮVEDIMO

Jungtinių Valstijų izdo sekretorius Stevenas Mnuchinas (Steven Mnuchin) gegužės 20 d., sekmadienį patvirtino, kad Vašingtonas ir Pekinas sutarė atsisakyti bet kokio prekybos karo bei importo muitų vienas kitam įvedimo. „Pasiekėme labai prasmingos pažangos ir sutarėme dėl tam tikro pagrindo, – sekmadienį „Fox News” sakė jis. – Tad dabar mes sutarėme atsisakyti importo muitų, kol įgyvendintume tą pagrindą.”

Tokia informacija pasirodė po Vašingtone įvykusių aukšto lygio derybų bei po kelis mėnesius tvyrojusios įtampos dėl to, ką Amerikos prezidentas Donaldas Trampas (Donald Trump) vadino nesąžiningais komerciniais santykiais tarp dviejų ekonominių milžinių.

„Abi pusės pasiekė konsensusą. Mes nekariausime prekybos karo ir nustosime vieni kitiems didinti muitus”, – sekmadienį Kinijos derybininkams Vašingtone vadovavusį vicepremjerą Liu He citavo valstybinė naujienų agentūra „Xinhua”.

Jis pavadino tokį susitarimą „būtinybe”: „Tuo pat metu būtina suvokti, kad neįmanoma ištrinti ledo per vieną dieną ir kad prireiks laiko išspręsti struktūrines ekonominių ir prekybos santykių problemas.”

Kiek anksčiau Vašingtone išplatintame bendrame pranešime Pekinas pranešė pirksias „gerokai” daugiau amerikietiškių prekių, tačiau daugiau detalių nebuvo paskelbta.

Kaip žinoma, D. Trampas ne kartą koneveikė Kiniją dėl didžiulio Amerikos užsienio prekybos deficito su šia šalimi, vadindamas jį grėsme nacionaliniam saugumui. Jis taip pat grasino įvesti milijardų dolerių vertės importo muitus kitiems prekėms. 50 mlrd. JAV dolerių vertės muitų Kinijai Amerika ketino įvesti jau kitą savaitę.

Vašingtone dėl prekybos derėjosi Liu He ir JAV izdo sekretoriaus Steveno Mnuchino vadovaujamos delegacijos. Kinijos vicepremjeras taip pat susitiko ir su D. Trampu. Anksčiau delegacijos buvo susitikusios Pekine. „Pasieltas konsensusas imtis efektyvių priemonių ir gerokai sumažinti Jungtinių Valstijų prekybos prekėmis deficitą su Kinija, – nurodoma bendrame pareiškime. – Siekdama patenkinti augantį Kinijos žmonių vartojimą ir aukštos kokybės ekonominės plėtros poreikį, Kinija gerokai padidins Jungtinių Valstijų prekių ir paslaugų pirkimą.”

Praėjusiais metais Jungtinių

Valstijų užsienio prekybos su Kinija deficitas siekė 375,2 mlrd. JAV dolerių (318,5 mlrd. eurų). Amerikos politikai populistai jau ne vieną dešimtmetį kaltina Azijos milžinę siurbiant amerikiečių darbo vietas. Vašingtonas, kaip teigiama, reikalavo, kad deficitas iki 2020 metų būtų sumažintas mažiausiai 200 mlrd. JAV dolerių (169,8 mlrd. eurų).

Tačiau bendrame pranešime nenurodoma, kad Kinija sutiko su tokiu tikslu. Jame nurodoma, kad šalys sutarė dėl „prasmingų padidinių” JAV žemės ūkio ir energijos eksporto srityse. Liu He sakė, kad naujas prekybinis bendradarbiavimas apims ir medicinines priežiūras, aukštųjų technologijų produktų ir finansų sritis, skelbia „Xinhua”.

Taip pat sutarta stiprinti bendradarbiavimą apsaugojant intelektinę nuosavybę. Šis klausimas ilgą laiką buvo viena pagrindinių Amerikos nepasitenkinimo priežasčių.

Prekybos derybas komplikavo artėjantis Singapūre įvyksiantis D. Trumpo ir Šiaurės Korėjos lyderio Kim Jong Uno susitikimas. Pastarasis yra konsultavęsis su Kinijos prezidentu Xi Jinpingu.

Kinija yra Šiaurės Korėjos didžiausia prekybos partnerė, o D. Trumpas ne kartą spaudė Pchenjaną pažaboti savo branduolinę ir raketų programas.

LRT

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Seimo vicepirmininko Arvydo Nekrošiaus vadovaujama darbo grupė, kuri sprendžia pasirengimo referendumui dėl dvigubos pilietybės klausimus, apsisprendė dėl galimos referendumui teikiamos formuluotės. Referendumą kol kas siūloma rengti 2019 metais, kartu su prezidento rinkimais.

Konstitucijos 12 straipsnyje siūloma numatyti, kad „Lietuvos Respublikos pilietybė įgyjama gimstant ir kitais konstitucinio įstatymo nustatytais pagrindais. Lietuvos Respublikos pilietis pagal kilmę, įgijęs konstitucinio įstatymo numatytus Lietuvos Respublikos pasirinktos europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus atitinkančios valstybės pilietybę, Lietuvos Respublikos pilietybės nepraranda. Kitais atvejais Lietuvos Respublikos pilietis negali būti kartu ir kitos valstybės pilietis, išskyrus konstituciniu įstatymu numatytas išimtis. Pilietybės įgijimo ir netekimo tvarką nustato konstitucinis įstatymas”.

Darbo partijos įkūrėjas ir pirmininkas **Viktoras Uspaskichas** teigia sieksiantis tapti Vilniaus meru. Kelti jo kandidatūrą kitamet vyksiančiuose merų rinkimuose nuspręsta ketvirtadienį surengtame partijos prezidiumo ir tarybos posėdyje. Dėl kandidato į šalies prezidentus Darbo partija dar neapsisprendė, bet renkasi iš dviejų personalijų. Europarlamentaras V. Uspaskichas teigė dar neapsisprendęs dėl dalyvavimo 2019 metais vyksiančiuose rinkimuose į Europos Parlamentą, bet pasirengęs vesti partiją į 2020 metų Seimo rinkimus.

Seime kilo diskusijos dėl vadinamųjų Georgijaus juostelių uždraudimo. Konservatoriai pateikė projektą, kuriuo siūloma Georgijaus juosteles priskirti prie nacistinių ir komunistinių simbolių, kurių platinimas Lietuvoje būtų ribojamas. Už juostelių platinimą ir naudojimą būtų taikoma administracinė atsakomybė. Teikiamame projekte siūloma, kad Georgijaus juostų platinimas, naudojimas susirinkimuose ar kituose masiniuose renginiuose arba kitoks demonstravimas užtrauktų baudą nuo 150 iki 300 eurų.

Lietuvos bažnyčiose bus renkamos lėšos popiežiaus vizitui, kuris vyks šių metų rugsėjo 22–23 dienomis. Vyskupų konferencija informuoja, kad lėšos masiškai bus renkamos birželio 3-ąją, sekmadienį. Šią savaitę taip pat sukurta popiežiaus vizitui skirta paskyra socialiniame tinkle Facebook, kitą savaitę bus atnaujinta ir papildyta interneto svetainė popiežiausvizitas.lt. Pasak Vyskupų konferencijos, ruošama ir informacinė medžiaga, pristatanti popiežiaus Pranciškaus asmenį bei tarnystę, su Šventuoju Sostu ruošama galutinė pontifiko kelionės programa.

Lietuvos Migracijos departamentas atsisakė suteikti politinių prieglobstį pernai iš Rusijos pabėgusiam nacionalistui **Jurijui Gorskiui**, jis žada sprendimą skusti teismui. Departamento direktorė Evelina Gudžinskaitė teigia, kad J. Gorskis taip pat buvo įtrauktas į nepageidaujamų asmenų sąrašą dėl grėsmės nacionaliniam saugumui. Pasak jos, sprendimas priimtas įvertinus Valstybės saugumo departamento (VSD) pateiktą informaciją.

Seimo „Tvarkos ir teisingumo“ frakcija iš savo gretų pašalino parlamentarą Petrą Gražulį. „Nuolatinis *koliojimas*, nuolatinis nuomonės nepaisymas, ir svarbiausias dalykas – jei frakcija priima vieną ar kitą poziciją, reikia jos ir laikytis. Norint, kad partija važiuotų toliau, reikia labai vieningos nuomonės”, – motyvus, kodėl pašalino P. Gražulį, aiškino R. Žemaitaitis. Anot jo, sudarius naują frakciją, jos pavadinimas ir toliau lieka „Tvarka ir teisingumas”, tik be P. Gražulio ji mažėja nuo 8 iki 7 narių. Pagal Seimo statutą, mažiausiai septyni parlamentarai gali sudaryti frakciją.

Grupė Seimo narių iš opozicijos, savarankiškai nagrinėsiantys koncentracijos žemės ūkio sektoriuje problemas, ieškos atsakymų į jų anksčiau iškeltus klausimus. Sukurta 9 žmonių darbo grupė pirmajame posėdyje gegužės 16 d. nutarė analizuoti beveik visus klausimus, kuriuos opozicija siūlė tirti specialiai Seimo komisijai, tačiau Seimas atsisakė tirti didelių žemės plotų įsigijimą. Reaguodama į tai opozicija nutarė imtis tyrimo visuomeniniais pagrindais. Ilgiausiai parlamentarai užtruko diskutuodami, ar braižys didelių dirbamos žemės įsigijimų schemas. Liberalas Vitalijus Gailius tikino, kad reikėtų išsiaiškinti visus galimus atvejus, „kaip apeinamas teisinis reglamentavimas”. Pasak grupės vadovo konservatoriaus Jurgio Razmos, jomis būtų parodoma, kaip galima daugiau nei leidžiama žemės įsigyti ne tik teisėtai, bet ir neteisėtai. Imtis žemės ūkio situacijos tyrimo opozicija pasiūlė paaiškėjus, kad „valstiečių” lyderiui Ramūnui Karbauskiiui priklausantis „Agrokoncernas” naudojosi politiko sūnų, sesers, brolio, tėvo valdoma žeme ir galbūt nepaiso tvarkos, kad vienas fizinis arba juridinis asmuo gali valdyti ne daugiau kaip 500 hektarų. Darbo grupė tyrimą planuoja baigti iki metų pabaigos.

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

BALTIJOS ŠALIŲ UŽSIENIO REIKALŲ MINISTRAI VAŠINGTONE SUSITIKO JOHN R. BOLTON

Iš kairės: Estijos užsienio reikalų ministras Sven Mikser, Jungtinių Amerikos Valstijų prezidento nacionalinio saugumo patarėjas John R. Bolton, Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius ir Latvijos užsienio reikalų ministras Edgaras Rinkėvičius.

LR URM

Gegužės 16 dieną Vašingtone Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius, kartu su Latvijos ir Estijos užsienio reikalų ministrais Edgaru Rinkėvičiumi bei Svenu Mikseriu dalyvavo pasitarime su Jungtinių Amerikos Valstijų prezidento nacionalinio saugumo patarėju Johnu R. Boltonu.

Derybose aptartas tarptautinis saugumas, JAV karinis buvimas Baltijos jūros regione, pasirengimas NATO vadovų liepos 11-12 dienos susitikimui, Baltijos valstybių ir JAV keturšalis bendradarbiavimas, o taip pat grėsmės, kurias transatlantinei bendruomenei kelia agresyvus ir neatsakingas Rusijos elgesys.

„Susitikimas dar kartą pa-

tvirtino glaudžius, dalykinius ir strateginę partnerystę grįstus Lietuvos ir Amerikos santykius. Artėjant NATO Viršūnių susitikimui tai buvo gera proga dar kartą pristatyti Lietuvos gynybinių pajėgumų stiprinimą ir mūsų indėlį į tarptautinį saugumą”, – sakė L. Linkevičius.

Pokalbyje taip pat buvo aptarti tolimesni žingsniai bei reikalingi darbai, Baltijos valstybių ir JAV Viršūnių susitikimo rezultatai.

Lietuvos ministras pažymėjo, kad šis susitikimas pratęsia glaudaus bendradarbiavimo tradiciją su JAV prezidento nacionalinio saugumo patarėjais.

J. Boltonas JAV Prezidento nacionalinio saugumo patarėju

pradėjo dirbti 2018 metų balandžio 9 dieną.

Gegužės 16 d. ministras taip pat susitiko su Germano Marshallo Fondo JAV Prezidente Karen Donfried, bei RAND analitinio centro ekspertais Catherine M. Dale, Stephenu J. Flanaganu, Stephenu Larrabee, Davidu Shlapaku, Bryanu Fredericku, Eugene Germanovich. Susitikimuose kalbėta apie Baltijos regiono ir Šiaurės Europos gynybą ir saugumo padėtį, artėjančią NATO Viršūnių susitikimą, transatlantinės vienybės svarbą įveikiant saugumo iššūkius.

L. Linkevičius taip pat davė interviu didžiausiai Vašingtono apylinkėse žinias transliuojančiai vietinei radijo stočiai WTOP.

LR URM

TURKIJOS PREZIDENTAS SIŪLO MUSULMONAMS SUSIVIENYTI PRIEŠ IZRAELĮ

Turkijos prezidentas Recepas Tayyipas Erdoganas gegužės 18 d. paragino islamiškąjį pasaulį susivienyti ir remti palestiniečius. Pasak jo, musulmonų vadams reikia įveikti nesutarimus, kad kovotų prieš Izraelio „žiaurumus”, rašo *AFP*.

R. T. Erdoganas iš pradžių tai pareiškė kreipdamasis į tūkstantinę minią Stambule, per demonstraciją, kurią pats organizavo. O vėliau savo mintis pakartojo per neeilinį musulmoniškų valstybių vadovų susitikimą, kuris buvo surengtas vos per kelias dienas.

Turkijos vadovas pasisakė po to, kai Izraelio pajėgos nukovė apie 60 palestiniečių prie Gazos ruožo sienos po JAV ambasados Izraelyje perkėlimo iš Tel Avivo į Jeruzalę.

„Atėjo laikas pasipriešinti Izraelio tironijai”, – R. T.

Turkijos prezidentas Recepas Tayyipas Erdoganas.

Reuters

Erdoganas kalbėjo, kreipdamasis į protestuotojus, laikinčius Turkijos ir palestiniečių vėliavas.

„Raginu visus musulmonus ir visą žmoniją imtis veiksmus prieš tuos, kurie mūsų regioną ir pasaulį savo religiniu fanatiškumu tempia katastrofos

link”, – pridūrė jis.

Kalbėdamas valstybių vadovų susitikimo atidaryme, Turkijos prezidentas Izraelio veiksmus prieš palestiniečius Gazoje palygino su nacių vykdytu žydų persekiojimu ir holokaustu per Antrąjį pasaulinį karą.

ELTA

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirmą klasę - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$2.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

■ GEGUŽĖS 8-OJI

Kasmet gegužės 8 d. pasaulyje minima Antrojo pasaulinio karo pabaiga Europoje. Šimet tai buvo jau 73-oji šio įvykio sukaktis. Prieš tiek metų nacistinė Vokietija pasirašė besąlyginės kapituliacijos aktą, pripažindama visišką sąjungininkų pergalę. Reikia prisiminti, kad vienas iš sąjungininkų, kovojęs prieš Vokietiją, du metus buvo jos sąjungininkas ir sukėlė II pasaulinį karą (Sovietų Sąjunga kartu su Vokietija 1939 m. užpuolė Lenkiją). Dėl kapituliacijos viskas būtų aišku ir suprantama, jei ne vienas „bet“: pasirodo, vienas iš sąjungininkų – Sovietų Sąjunga – šią datą perkėlė į gegužės devintąją. Taip buvo patenkintos Stalino ambicijos, o vokiečiai priversti kapituliacijos aktą pasirašyti dar kartą... Bet dar įdomiau, kad patys sovietai šią datą ilgai ignoravo, jokių iškilmių pergalės dienos proga nerengė. Nei Stalinas, nei Chruščiovas nematė jokios priežasties rengti paradus Raudonojoje aikštėje gegužės 9 d. Ir tik Leonidas Brežnevas, pašalinęs iš valdžios Nikitą Chruščiovą, 1965 m. pradėjo pompastiškas Pergalės dienos iškilmes. Akivaizdu, kad jam reikėjo numesti alkanai sovietinei liaudžiai kaulą, kad ši nepastebėtų komunistų viršūnėlių rietenų dėl valdžios ir nematytų sovietinės valdžios keliamų problemų. Taip atsirado „Pergalės diena“. Ši tradicija išliko net subyrėjus Sovietų Sąjungai.

Į naują lygmenį Pergalės dieną pakylėjo Rusijos prezidentas V. Putinas. Paradoksas, bet šis Sovietų Sąjungos teisių perėmėjos Rusijos vadas šiai šventei suteikė ne taikos, bet karo atspalvį – jo pradėti karai prieš kaimynines valstybes ir vieši pareiškimai, kad Kremlui netinka nusistovėjusi tarptautinė tvarka, privertė tarptautinę bendruomenę marširuojančias Raudonąją aikštę Kremliaus kariaunas vertinti kaip akivaizdų agresijos demonstravimą. Ypač tokias nepagarbias ir agresijos bei paniekos pilnas akcijas matėme prieš trejus metus, kai V. Putinui artimi žmonės rengė maršus į Berlyną, su potekste, kad „mes galime bet kada pakartoti“. Tuomet jiems nepavyko, nes motociklininkų kolonos negavo leidimų važiuoti per kai kurias Europos Sąjungos valstybes, tad iš masinės akcijos išėjo šnipštas. Tačiau tas „galime pakartoti“ nusėdo eilinių rusų sąmonėje kaip užkeikimas. Geriausias priešnuodis tokiems sąmonės aptemimams – humoras, todėl socialiniuose tinkluose pasirodė nuotraukų montažai, kuriose įamžintos istorinės akimirkos iš Antrojo pasaulinio karo laikmečio: raudonarmietis atiminėja iš moters (aišku, vokiečių) dviratį, pergalingą vėliavą kelia sovietų karys, kurio rankos nusagstytos keliais rankiniais laikrodžiais... Šioms nuotraukoms prierašas „galime pakartoti“ tinka labiau, nei dailiai merginai aukštakulniai bateliai. Bet tai ne viskas: nuotraukos su „BMW“ automobiliais turi prierašus „negalime pakartoti“... Taigi kad „laužyti tai ne statyti!“ Istorija mėgsta papokštauti – karo nugalėtojai tegali su pavydu žiūrėti į nugalėtojų gyvenimo gerovės lygį.

Bet raudoną vėliavėlę su pjautuvu ir kūju ir šiandien galima rasti prie Brandenburgo vartų Berlyne – neseniai bičiuliai lankėsi Berlyne ir tokią rado, žinoma, pro šalį nepraejo ir išmetė tą „puošmeną“ į šiukšliadėžę.

Na, o Rusijoje toliau pučiamas „negėstančios šlovės“ bur-

KAM NELEMTA GYVENTI TAIKOJE?

„Su prieš 70 metų įvyksiu Izraelio įsteigimu baigėsi beveik du tūkstančius metų trukęs žydų tautos, ar bent didelės jos dalies, egzistavimas diasporoje. Sionisto Theodoro Herzlo vizija virto realybe: 600 000 žydų ir 150 000 arabų tapo Izraelio valstybės piliečiais. Greit po to prapliupo karas“, – taip Vokietijos radijo „Deutschlandfunk“ svetainėje rašė žurnalistas Sebastianas Engelbrechtas.

„Tai įvyko 1948 m. gegužės 14-ąją senajame menų muziejuje, Tel Avivo centro Rotšildų bulvare: Davidas Ben Gurionas žydų tautos taryboje perskaitė Izraelio valstybės nepriklausomybės deklaraciją.

Ją, tilpusią į du tankiai prispausdintus puslapius, pasirašė 37 žydų vyrai ir moterys, prieš tai aptarę kiekvieną jos žodį.

Tą pačią dieną šalį paliko seras Alanas Cunninghamas, paskutinis britų aukštasis įgaliotinis Palestinei. Tuo ir baigėsi 28-eri metai britų valdžios Palestinoje pagal tautų bendrijos įgaliojimą.

Pusę metų anksčiau Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja Niujorke priėmė detalią planą dėl britų mandato srities Palestinoje padalijimo. Pagal jį 56 procentai žemės atitektų žydų valstybei, o 43 procentai – arabų. Jeruzalės miestas liktų tarptautinės bendrijos administruojamas.

33 šalys balsavo už šį planą, 13 prieš, 10 susilaikė. Kiekvienu atveju arabiškosios kaimynės nebuvo pasirengusios Izraelio valstybę priimti – jos nepriėmė nei Jungtinių Tautų pasiūlyto pasidalijimo plano, nei Izraelio nepriklausomybės deklaracijos.

Praėjus vos kelioms dienoms po Izraelio valstybės įsteigimo Egiptas, Jordanija, Sirija, Libanas ir Irakas paskelbė Izraeliui karą. Netrukus D. Ben Gurionas per Izraelio radiją pareiškė: „Stovime prieš didelius pavojus. Man čia kalbant Tel Avivą bombarduoja priešų lėktuvai“, – rašė S. Engelbrechtas.

Visatai jis priminė Vokietijos radijuje „Deutschlandfunk“, o dabar toje pačioje svetainėje – dar vienas pasakojimas šia tema.

Štai, kontroversiškas savo paties bendruomenėje Izraelio žurnalistas ir istorikas Tomas Segevas, gimęs 1945 m. Jeruzalėje ir ten bei Jungtinėse Amerikos Valstijose baigęs mokslus, laiko prieš 70 metų įvykusį Izraelio valstybės įkūrimą „viena iš dramatiškiausių XX-ojo amžiaus sėkmės istorijų“, kuri vis dėlto pareikalavo „didžiulės kainos – gyvenimo be taikos.“

Kaip „Deutschlandfunk“ svetainėje rašė kitas žurnalistas Michaelis Köhleris, „Didžiosios Britanijos – iki 1948 m. turėjusios mandatą tuometinėje Palestinoje – suteikta parama sionistų sąjūdžiui turėjo, T. Segevo nuomone, lemiamą reikšmę Izraelio valstybės įsteigimui“.

„Aš net eičiau taip toli ir sakyčiau, – teigė T. Segevas, – kad Izraelis skolingas Didžiajai Britanijai už savo egzistenciją.“

„Izraelis nesąs Holokausto rezultatas, – tęsė M. Köhleris, – nes jau per tuos ankstesnius tris dešimtmečius iki valstybės įsteigimo sionistinis sąjūdis tikslingai darbavosi valstybės sukūrimo linkme.“

„Davidui Ben Gurionui holokaustas buvo nusikaltimas Izraelio valstybei, – sakė T. Segevas, – nors nacional-socializmo laikais tos valstybės dar nebuvo, tačiau dėl žydų išnaikinimo iš jos atimta tauta, kuri būtų Izraelio valstybėje turėjusi gyventi. Taip jos steigėjas D. Ben Gurionas dalykus ir įsivaizdavo.“

Anot istoriko T. Segevo, D. Ben Gurionui visada rūpėjo tik tautinė valstybė, o žydų diaspora jam buvo „prasta, nesveika tautai buitį“.

Kiekvienu atveju, pasak vokiečių žurnalisto, T. Segevui aišku, jog šiame regione per numatomą laiką nėra jokių galimybių taikai: „Dviejų valstybių sprendimą jis laiko žlugusiu, juk ne tik izraelie-

čiai, bet ir palestiniečiai savo tapatybę grindžia žeme – ir tai visa žeme.“

„Tą ir D. Ben Gurionas suprato ir pripažino jau 1919 m. – tuo priimdamas kaip faktą tai, jog Izraelio valstybė tikriausiai niekada negalės gyventi taikoje“, – sakė T. Segevas.

Beje, gegužės 14-ąją, duris Jeruzalėje atvėrė Jungtinių Amerikos Valstijų ambasada. Ta proga dienraštis „Haaretz“ rašė: „Grandiozinė šventė, kurią surengė vyriausybė, turėjo pabrėžti išskirtinę Izraelio pretenziją į Jeruzalę.

Be to, ji turėjo išlaupsinti pačius paskutinius ministro pirmininko B. Netanjahu pasiekimus. Tarp jų – Jungtinių Amerikos Valstijų išstojimas iš atominės sutarties su Iranu ir antskrydžiai prieš Irano įrenginius Sirijoje.

Būtų gerai, jeigu Amerikos prezidentas D. Trampas (Donald Trump) savo nutarimą perkelti Jungtinių Valstijų pasiuntinybę į Jeruzalę išlygintų palestiniečiams palankiu gestu.

Pavyzdžiui, jis galėtų pareikšti esąs pasirodęs ir būsimoje palestiniečių valstybėje atidaryti Amerikos ambasadą, kuri tuomet būtų rytinėje Jeruzalėje. Toks pareiškimas galėtų taikos procesui įkvėpti naujos gyvybės“, – rašė Tel Avivo kairiųjų pažiūrų laikraštis.

Kitokią nuomonę išsakė Pekino dienraščio „Renmin Ribao“ apžvalgininkai: „Tai, kad Jungtinės Amerikos Valstijos pripažino Jeruzalę esant Izraelio sostine, sujaukia ligšiolinio tarptautinio konsensuso Izraelio ir Palestinos klausimu pamatus. Užtat Artimųjų Rytų taikos procese bus dar daugiau neaiškumo“, – teigė Kinijos sostinės dienraštis.

Dėl neaiškumo, manau, galima sutikti, bet kur čia kina mato „ligšiolinį tarptautinį konsensą Izraelio ir Palestinos klausimu“?

Vis dėlto tai, kad Izraelio sostinė amerikiečių akimis yra Jeruzalė, „apsunkins būtinai reikalingas taikos derybas tarp izraeliečių ir palestiniečių“, teigė ir Lisabonos dienraštis „Diario de Noticias“.

Pasak Švedijos sostinės dienraščio „Expressen“, „iš pirmo žvilgsnio per 70-ąsias valstybės įkūrimo metines viskas tarsi rutuliojasi Izraelio naudai. Tačiau sąlyginė ramybė klaidina. Dėl Sirijos karo Irano pozicijos pasislinko arčiau Izraelio, ir šis naujas frontas – sproguš“.

„Gazos ruože didėja neramumai, ir palestiniečiai (Nukelta į 4 psl.)

bulas – socialiniame tinkle „Facebook“ pasirodė vaizdelis iš Čitos, kur Pergalės dienos proga buvo surengta incenizacija... „Konclageris“. Suprask, Raudonoji armija išvadavo žmoniją nuo konclagerių. Renginys buvo rodomas per vietos televiziją, artistai ir žiūrovai dalijosi įspūdžiais. Vaizdas, švelniai tariant, apgailėtinas – atrodo, kad nežinoma, kaip išsidirbinėti. Žinoma, apie tai, kad, sovietams užėmus teritorijas, kur buvo koncentracijos stovyklos, jos veikė ir toliau, nė mintyse neužsiminta. Akivaizdu, kad istorija perrašinėjama ir toliau, nuslepiant tikrovę ir išaukštinant tai, kas iš tikrųjų yra antižmogiška ir netiesa. Blogiausia šioje situacijoje yra tai, kad auginama karta, šitą melą primanti už gryną pinigą, o su tokiais nepadiskutuosi. Jiems bet kurios šalies okupacija bus suvokiama kaip išvadavimas.

Kęstutis Šilkūnas

LIETUVOS AMBASADORIUS RUSIJOJE PAGERBĖ TARPUKARIO LIETUVOS MINISTRŲ IR KITŲ 1937-1953 METAIS REPRESUOTŲ IR SUŠAUDYTŲ LIETUVIŲ ATMINIMĄ

Gegužės 17 dieną Lietuvos ambasadorius Remigijus Motuzas Maskvos pakraštyje esančioje stalinistinių aukų atminimo vietoje „Komunarka“ vykusiame atminimo renginyje pagerbė šiame objekte palaidotas sovietinių represijų aukas.

Ambasadorius, padėjęs gėlių prie aukoms skirto atminimo kryžiaus, pareiškė užuojautą susirinkusiems aukų artimiesiems bei išreiškė viltį, kad ne tik nevyriausybinių organizacijų, bet ir valdžios atstovai skirs reikiamą dėmesį represijų aukų įamžinimui, jaunimo švietimui šia tema, nes tik tai suteikia viltį, kad panašūs nusikaltimai ateityje nepasikartos.

Ambasadorius Remigijus Motuzas taip pat pasidžiaugė, kad 2018 metų rugsėjį „Komunarkoje“ planuoja-

moje įrengti atminimo lentoje taip pat bus įamžintos represuotų ir šiame objekte amžiams atgulusių buvusių Lietuvos ministrų, žymių pareigūnų ir kitų lietuvių kilmės aukų pavardės.

Maskvos GUALGO muziejaus, nevyriausybinių organizacijų „Memorial“ bei kitų renginyje dalyvavusių represijų aukų įamžinimu besirūpinančių organizacijų atstovai akcentavo, kad būtina toliau dėti pastangas išaiškinant visų represuotų ir nužudytų aukų tapatybes bei jų palaidojimo vietas.

Pagal visuomeninės organizacijos „Memorialas“ sudarytą sąrašą, specialiajame NKVD objekte „Komunarka“ esančiose masinėse kapavietėse guli apie 150 iš Lietuvos kilusių represijų aukų, tarp jų ir žymūs tarpukario Lietuvos asmenys: ministrai K. Skučas,

Kalba Lietuvos ambasadorius Rusijoje Remigijus Motuzas Maskvos pakraštyje esančioje stalinistinių aukų atminimo vietoje „Komunarka“ vykusiame atminimo renginyje. **LR URM**

A. Tamošaitis, J. Čaplikas. Manoma, kad lietuvių kilmės aukų šioje amžino poilsio

vietoje gali būti ir daugiau, nes iš maždaug 10 000 aukų, tik 6 000 tapatybės yra nusta-

tytos. Turimais duomenimis „Komunarkoje“ palaidoti 63 tautybių atstovai. **LR URM**

(Atkelta iš 3 psl.)

KAM NELEMTA GYVENTI TAIKOJE?

praktiškai nebeturi ko prarasti, ar tai dėl jų vidaus kivirčių tarp partijos „Fatah“ ir grupės „Hamas“, ar tai dėl naujakurių politikos ir Gazos ruožo, kuriam gresia humanitarinė krizė, blokados.

Negali būti Izraeliui naudinga palestiniečius vis labiau stumti į ekstremistų rankas”, – rašė Stokholmo dienraštis.

Prahos dienraštis „**Lidove Noviny**” nesupranta, kodėl daugelis Europos šalių nepritaria Amerikos ambasados Izraelyje perkėlimui iš Tel Avivo į Jeruzalę.

Anot čekų laikraščio, „Europos Sąjunga stipriai palaiko dviejų valstybių sprendimą. Bet jis įmanomas ir atstovybes perkeliančią Vakaru Jeruzalę. Būtų kitas dalykas, jei amerikiečiai keltųsi į arabiškąją miesto dalį.

Be to, juk Jeruzalėje jau yra diplomatinė atstovybių – tiek rytinėje dalyje, tiek vakarinėje. Kodėl tai niekam netrukdo iki šiol?”, – klausė Čekijos sostinės laikraštis.

Jungtinių Arabų Emyrato dienraštis „**Gulf News**” teigė, jog „Jeruzalė visuomet liks arabiškas miestas”. Tuo neabejojo ir Ramalos laikraštis „**Al-Ayyam**”, rašęs, kad „palestiniečiai atsidūrė mūšyje, per kurį jie švęs mažas, bet gausias pergalės, kurios po truputį susijungs į viena. Okupantai nė dienos nepagyvens saugiai taikoje”.

Taip arabų laikraštis 2018 m. pakartojo tai, ką žydų valstybės kūrėjas buvo numatęs jau 1919-aisiais.

Mykolas Drunga, LRT

LIETUVOS AMBASADORIUS JAV PASVEIKINO JAUNŲJŲ VADOVŲ APDOVANOJIMO LAUREATĘ IŠ LIETUVOS

Lietuvos ambasadorius JAV Rolandas Kriščiūnas (dešinėje) ir Lietuvoje gyvenanti jazide Zina Salimas Hassan Hamu. **LR URM**

2020-IEJI PASKELBTI LIETUVOS STEIGIAMOJO SEIMO ŠIMTMEČIO METAIS

Minėdamas Steigiamojo Seimo susirinkimo dieną Seimas 2020-uosius paskelbė Lietuvos Steigiamojo Seimo šimtmečio metais. Už šį sprendimą vienabalsiai balsavo 76 Seimo nariai.

Po dvejų metų sukanka 100 metų, kai 1920 m. balandžio 14–15 d. visuotiniuose tiesioginiuose rinkimuose slapto balsavimu pagal proporcinę sistemą buvo išrinktas Lietuvos Respublikos Steigiamasis Seimas – pirmasis modernių laikų Lietuvos parlamentas, rašoma pranešime.

Seimas pabrėžė, kad 1920 m. gegužės 15 d. susirinkęs Steigiamasis Seimas proklamavo Lietuvos valstybės ne-

priklausomybę ir visų Lietuvos piliečių vardu aprobavo ir įtvirtino 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos Nepriklausomybės Aktą, paskelbdamas Lietuvą demokratine respublika.

Priimtame dokumente pabrėžiamas Steigiamojo Seimo atliktas teisėkūros darbas – pirmosios nuolatinės Lietuvos Valstybės Konstitucijos ir kitų teisės aktų priėmimas, užbaigęs Lietuvos valstybės atkūrimo procesą. Kartu akcentuojama Steigiamojo Seimo svarba įtvirtinant Lietuvos Respubliką tarptautinėje arenoje ir tai, kad jis išlieka demokratinio parlamento pavyzdžiu.

Seimas iki 2018 m. liepos

Gegužės 4 dieną Lietuvos ambasadorius JAV Rolandas Kriščiūnas susitiko su JAV Valstybės departamento kartu su nevyriausybine organizacija „Legacy International” rengiamo būsimųjų jaunųjų vadovų apdovanojimų laureate jazide Zina Salimas Hassan Hamu, šiuo metu gyvenančia ir studijuojančia Lietuvoje.

Ambasadorius pasveikino Lietuvoje gyvenančią merginą su garbingu apdovanojimu ir padėkojo už jos drąsą pasakojant pasauliui tragišką jazidų istoriją ir prisidedant prie kitų kilnių projektų.

Zina Salimas Hassan Hamu į Lietuvą atvyko iš Irako, kur savo akimis matė ISIS vykdomą genocidą jazidų mergaičių atžvilgiu, pati du metus gyveno pabėgėlių stovykloje. Zina nuotraukų

pagalba pristato ir pasakoja pasauliui skaudžią jazidų istoriją, jos nuotraukas publikavo *Reuters* ir *National Geographic*. Zinos darytų nuotraukų parodos taip pat buvo surengtos Lietuvoje. Šiuo metu mergina studijuoja LCC tarptautiniame universitete Klaipėdoje.

Gegužės 2 dieną JAV Valstybės departamente surengtoje ceremonijoje buvo apdovanoti dešimt jaunų lyderių iš viso pasaulio. Apdovanojimus įvairiose srityse pasižymėjusiems jauniems žmonėms, kurie savo asmenine iniciatyva prisideda prie konfliktų sprendimo, tolerancijos ir didesnio tarpusavio supratimo skatinimo, įteikė Valstybės sekretoriaus pavaduotoja Marie Royce. „Emerging Young Leaders Award” JAV Valstybės departamentas rengia trečius metus iš eilės. **LR URM**

1 d. pavedė Seimo Valstybės istorinės atminties komisijai parengti ir pateikti vyriausybei Lietuvos Steigiamojo Seimo šimtmečio metų minėjimo programos metmenis.

Vyriausybei pasiūlyta šių metmenų pagrindu parengti ir patvirtinti Lietuvos Steigiamojo Seimo šimtmečio minėjimo 2019–2022 m. programą ir nu-

matyti lėšų jai įgyvendinti.

Seimas taip pat pasiūlė savivaldybėms, bendruomenėms, visoms institucijoms, organizacijoms ir piliečiams aktyviai dalyvauti įgyvendinant programos projektus, o visoms valstybės institucijoms – programą, kaip ilgalaikę ir prioritetinę, įtraukti į savo veiklos planus. **LRT**

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LIETUVOS AMBASADORIUS RUSIJOJE

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

LIETUVA IR PASAULIS

Gegužės 17-18 dienomis Lietuvos delegacija, vadovaujama Lietuvos nuolatinės atstovės prie Europos Tarybos ambasadorės Laimos Jurevičienės, dalyvavo Europos Tarybos Ministrų Komiteto 128-oje sesijoje Danijoje. Pagrindinis sesijoje svarstytas klausimas – Europos Tarybos ateitis populizmo keliamų grėsmių demokratinėms institucijoms kontekste.

Gegužės 17 dieną Lietuvos ambasadoje Minske Vilniaus universiteto, Vilniaus Gedimino technikos universiteto, Kauno technologijų universiteto, Europos humanitarinio universiteto, LCC tarptautinio universiteto bei Švietimo mainų paramos fondo atstovai pristatė galimybes studijuoti Lietuvoje potencialiems studentams iš Baltarusijos.

Lietuvos užsienio reikalų viceministras Darius Skusevičius gegužės 13-16 dienomis su darbo vizitu lankėsi Japonijoje. Susitikimuose Tokijuje buvo aptarti aktualūs saugumo Europos ir Rytų Azijos regionuose klausimai, dvišalių vizitų planai ir galimybės stiprinti verslo ryšius.

Gegužės 15-16 dienomis Švedijos sostinėje įvyko metinis Lietuvos ambasadorių, reziduojančių Šiaurės ir Baltijos valstybėse, susitikimas.

Gegužės 15 dieną Lietuvos ambasadoje Tokijuje Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečio proga pristatyta pirmą kartą japonų kalba išleista Lietuvos istorikų parašyta „Lietuvos istorija“.

Gegužės 12 dieną Baltijos valstybių nepriklausomybės šimtmečio proga Lietuvos ambasada Turkijoje kartu su Estijos ir Latvijos ambasadomis ir Bilkento universiteto simfoniniu orkestru Ankaroje surengė šventinį koncertą „Baltijai 100“.

Gegužės 11 dieną Lietuvos ambasadorė Ina Marčiulionytė susitiko su Pietų Korėjos Gjeongio provincijos vicegubernatoriumi Jae-Yul Lee. Susitikimo tikslas – skatinti dvišalius santykius su šia daugiausiai gyventojų turinčia Pietų Korėjos provincija. Gegužės 10 dieną Seule Lietuvos Respublikos ambasada kartu su Latvijos ambasada ir Turkijos avialinijomis surengė Baltijos turizmo seminarą Pietų Korėjos turizmo agentūroms, rengiančioms keliones į Lietuvą ir kitas Baltijos šalis, ir žurnalistams, rašantiems apie keliones.

Gegužės 9 dieną Pekine Kinijos įvairių institucijų, 28 ES valstybių narių ir kitų šalių atstovai susirinko Europos Sąjungos atstovybėje pažymėti Europos dieną. Lietuva kartu su kitomis ES valstybės narėmis surengė tradicinį Europos šalių prisistatymą. Svečiai buvo vaišinami įvairių valstybių tradiciniais patiekalais. ES ambasadorius Kinijoje Hans Dietmar Schweisgut paskelbė foto konkurso „2018 EU-China Tourism Year #TravelinEurope Weibo Photo Contest“ pradžią, kuris truks ištisus metus nuo 2018 metų gegužės iki 2019 metų balandžio mėnesio. Konkurso laimėtojams bus dovanojami skrydžio bilietai į Europą. Pažymint Europos dieną žymūs paminklai įvairiuose Kinijos miestuose buvo apšviesti mėlynai.

Gegužės 8-ąją, tęsiant susiklosčiusią tradiciją, Lietuvos ambasados Maskvoje darbuotojai aplankė prie Kremliaus sienų esantį Amžinosios ugnies memorialą. Lietuvos diplomatai tylos minutę pagerbė II-ojo pasaulinio karo aukų atminimą, padėjo lietuviška trispalve papuoštą gėlių vainiką ir gėlių. Lietuvos generalinio konsulato Sankt Peterburge darbuotojai, kartu su kitais čia reziduojančiais diplomatais, Piskariovo memorialinėse kapinėse, kuriose 1941-1944 m. palaidota beveik pusė milijono per miesto blokadą žuvusių gyventojų bei miesto gynėjų, padėjo lietuviška trispalve perrištą gėlių kompoziciją. Visoje Rusijoje pagrindinės iškilmės šia proga yra numatomos gegužės 9 dieną – ši diena Rusijoje yra oficialiai laikoma Pergalės prieš fašizmą diena, kurios metu visoje šalyje organizuojami kariniai parada ir eitynės.

Gegužės 7 dieną Lietuvos ir Lenkijos ambasados Suomijoje iškilmingo priėmimo metu pirmą kartą drauge minėjo Abiejų Tautų Respublikos 1791-ųjų gegužės 3-osios Konstitucijos priėmimą. Helsinkio Riterių namuose susirinkusius svečius – Lietuvos ir Lenkijos bičiulius, lietuvių ir lenkų bendruomenių Suomijoje atstovus, užsienio šalių diplomatus, visuomenės veikėjus ir verslo organizacijų atstovus, sveikino Lietuvos ambasadorius Valdemaras Sarapinas ir Lenkijos ambasadorius Jaroslawas Suchoplesas. Ambasadorius V. Sarapinas sveikinimo kalboje akcentavo, kad Gegužės 3-osios Konstitucijos tikslai svarbūs ir šiandien ir įkvepia toliau stiprinti Lietuvos ir Lenkijos dvišalius santykius ir partnerystę. „Tęsdamos praeities tradiciją, Lietuva ir Lenkija šiandien yra strateginės partnerės regione, Europos Sąjungoje ir NATO, intensyviai bendradarbiaujančios ekonomikos, energetikos, transporto ir kitose srityse“, – teigė Lietuvos ambasadorius Suomijoje. Renginyje skambėjo pianisto Mindaugo Neverovo ir violančelininko Johanneso Teppo dueto bei lenkų atlikėjų atliekami lietuvių, lenkų, suomių ir kitų kompozitorių kūriniai.

Parengta pagal LR URM pranešimus

LIETUVOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTRAS DAVĖ ATKIRTĮ RUSIJOS ATSTOVO „PAMOKYMAMS“ APIE TARPTAUTINĘ TEISĘ

Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius.

LR URM

Gegužės 17 d., ketvirtadienį užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius Lenkijos prezidento Andrzejaus Dudos kvietimu dalyvavo atvirose JT Saugumo Tarybos debatuose dėl tarptautinės teisės vaidmens siekiant užtikrinti tarptautinę taiką ir saugumą. Savo pasisakyme L. Linkevičius pabrėžė, kad tarptautinių nuostatų nesilaikymas kelia rimtą iššūkį tarptautinei taikai ir saugumui ir sukelia ilgalaikius bei įšaldytus konfliktus, praneša Užsienio reikalų ministerija.

Ministras pažymėjo, kad tik stipri ir efektyviai veikianti Saugumo Taryba gali tinkamai reaguoti į šiuolaikinius

saugumo iššūkius ir užtikrinti demokratinius procesus. Atkreipdamas dėmesį į tai, kad Rusijos Federacijai nederėtų mokyti tarptautinės bendruomenės apie tarptautinės teisės normas, užsienio reikalų ministras priminė ne tik apie ilgus metus besitęsiančius konfliktus Moldovoje ir Gruzijoje, bet ir apie visiškai tarptautinės teisės normas pamynusią Rusijos vykdomą Krymo okupaciją ir aneksiją.

L. Linkevičius pažymėjo, kad nebaudžiamumo panaikimas ir teisingumas masinių nusikaltimų aukoms yra vienas iš svarbiausių elementų siekiant taikos ir saugumo

užtikrinimo. „Teisingumas negali būti vetuojamas, juo negali būti manipuluojama. Tik veto teisės ribojimas genocido, karo nusikaltimų, nusikaltimų žmoniškumui atveju leistų Saugumo Tarybai efektyviau reaguoti į nuolat iškylančias tarptautines krizes“.

Tarptautinės teisės nuostatų laikymasis ir atsakomybės taikymas už tarptautinio masto nusikaltimus yra vienas iš Lietuvos prioritetų Jungtinėse Tautose. Šiam klausimui Lietuva ypatingą dėmesį skyrė ir savo nenuolatinės narystės Saugumo Taryboje metu 2014–2015 metais.

LR URM

STRASBŪRE PAMINĖTA LIETUVOS NARYSTĖS EUROPOS TARYBOJE 25 METŲ SUKAKTIS

Lietuvos užsienio reikalų viceministras Neris Germanas.

LR URM

Gegužės 14 dieną užsienio reikalų viceministras Neris Germanas dalyvavo Lietuvos 25 metų narystės Europos Taryboje (ET) minėjimo renginyje Strasbūre, Prancūzijoje, kurio metu buvo atidaryta bendra Lietuvos, Estijos ir Slovėnijos narystės ET fotografijų paroda.

Savo sveikinimo kalboje viceministras N. Germanas pažymėjo, kad Lietuva didžiuojasi būdama ET nare bei pabrėžė, kad jos skatinami žmogaus

teisių, demokratijos ir teisės viršenybės principai padėjo Lietuvai atsikratyti sovietinio režimo praeities ir tapti laisva, europietiška ir demokratiška valstybe.

Narystė Europos Taryboje ir jos puoselejamų demokratių vertybių priėmimas itin padėjo Lietuvai kelyje į Europos Sąjungą. Per 25 metus narystės Lietuva prisijungė prie daugumos svarbiausių ET konvencijų ir tapo aktyvia organizacijos

nare, ypač siekiančia ET principų skatinimo ES rytinėje kaimynystėje.

Lietuva dėl narystės Europos Taryboje kreipėsi netrukus po nepriklausomybės atkūrimo. Seimas ET steigiamąją Londono sutartį ratifikavo 1993 metų gegužės 14 dieną. Nuo šios datos Lietuva įgijo šios organizacijos pilnateisės narės statusą. 1995 metais Lietuva ratifikavo Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių konvenciją, kuri yra kartinė žmogaus teises Europoje ginanti konvencija. Visi esminiai Lietuvos teisės aktai, tokie kaip baudžiamasis, civilinis, darbo kodeksai, teismų įstatymas ir kiti įstatymai, yra parengti atsižvelgiant į Europos Tarybos standartus.

1949 metais įsteigta Europos Taryba yra seniausia Europos tarpyvriausybinių organizacijų, skatinanti teisės viršenybės, demokratijos ir žmogaus teisių principus. Organizacijai priklauso 47 valstybės narės. **LR URM**

KARIUOMENĖS IR VISUOMENĖS DIENOJE ALYTUJE – IR NATO SĄJUNGININKŲ KARIAI

Gegužės 19 d., šeštadienį Alytuje vyko Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės diena. Kartu su kariais Lietuvos gyventojams prisistatė ir Lietuvoje dislokuoti NATO sąjungininkų kariai. Atvykę į Jaunimo parką Alytaus ir miesto svečiai galėjo apžiūrėti NATO priešakinių pajėgų bataliono kovinę techniką, pasimatuoti skirtingų Aljanso šalių karių ekipuotę, susipažinti su Lietuvoje dislokuotų NATO vienetų veikla ir laimėti prizų.

Šventės pradžią skelbė NATO oro policijos misijos naikintuvų skrydis

Lietuvos žmonės skrydžiu pasveikino NATO oro policijos misijoje Baltijos šalyse budintys Portugalijos naikintuvai. Šiuo metu rytinėje NATO oro erdvėje patruliuoja Portugalijos ir Ispanijos karinių oro pajėgų kariai su naikintuvais F-16 ir „Eurofighter Typhoon“. Nuo gegužės pradžios jie dalyvauja jau 47-oje NATO oro policijos misijoje Baltijos šalyse.

NATO sąjungininkų naikintuvai Baltijos šalių oro erdvę saugo jau 14 metų – nuo 2004 m. kovo 29 d., kai Lietuva tapo visateise galingiausio pasaulyje karinio Aljanso nare.

Šventėje – galimybė

Visos nuotraukos LR KAM.

trumpam tapti NATO priešakinių pajėgų kariu

Į Alytaus Jaunimo parką gegužės 19d., šeštadienį atvykę svečiai turėjo galimybę susipažinti ir pabendrauti ir su Rukloje dislokuotos NATO priešakinių pajėgų bataliono kovinės grupės (angl. *NATO enhanced Forward Presence Battle Group*) kariais.

„Džiaugiamės, kad esame Lietuvoje. Mes – tai vokiečiai, olandai, kroatai, prancūzai, norvegai ir kitų šalių kariai – jau ilgą laiką treniruojamės su Lietuvos kariais. Ir visi mes – vyrai ir moterys – tapome gerais draugais. Būdami Lietuvoje mes taip pat vykstame į susitikimus su Lietuvos žmonėmis, o šeštadienį atvykome ir į Alytų, kur, prieš pradėdami pasirengimą birželį vyksiančioms didelėms pratyboms, norime pabūti su Lietuvos žmonėmis ir smagiai drauge praleisti dieną.“ – sakė NATO priešakinių pajėgų bataliono kovinei grupei Lietuvoje vadas Vokietijos kariuomenės pulkininkas leitenantas Wolf Rüdiger Otto.

NATO daugianacionalinio vieneto kariai į Alytų šventei atsigabeno ir žmonėms aprodė dalį pratybose Lietuvoje naudojamos kovinės technikos – Prancūzijos kariuomenės tanką „AMX Leclerc“, Nyderlandų

karių kovos mašiną CV90, Kroatijos ir Vokietijos kariuomenėse naudojamus šarvuočius „Patria“ ir „Boxer“, taip pat kovinės paramos priemonės, tarp kurių kariniai sunkvežimiai ir kt.

Kovinės grupės kariai visuomenei pristatė tai, ką tarnaudami Lietuvoje dėvi skirtingų NATO priešakinių pajėgų karių šalių kariai. Šventės lankytojai galėjo trumpam pasijusti

NATO priešakinių pajėgų kariais – jiems kovinės grupės kariai pristatė skirtingų šalių mūšio ekipuotės detales ir pakvietė pasimatuoti šios ekipuotės elementus – liemenes, šalmsus, dėtuves, kt.

Nuo 2017 m. sausio pradžios

Rukloje dislokuota NATO priešakinių pajėgų kovinė grupė yra integruota į Lietuvos kariuomenės Mechanizuotąją pėstininkų brigadą „Geležinis Vilkas“. Lietuvos ir Aljanso kovinės grupės kariai aktyviai treniruojasi tam, kad būtų pasirengę apsaugoti rytinį NATO flangą

nuo bet kokių grėsmių.

Šalia aktyvios kasdienės tarnybos NATO kariai dalyvauja ir vietos bendruomenių kultūros renginiuose, visuomeninėse ir socialinėse akcijose, lankosi Jonavos rajono, kuriame kovinė grupė yra dislokuota, mokyklose ir organizacijose.

Šiuo metu daugianacionalinėje rotacinėje kovinėje grupėje tarnauja kariai iš Belgijos, Kroatijos, Nyderlandų, Norvegijos, Prancūzijos, Vokietijos bei Islandijos atstovas. Vasarą prie gynybos ir atgrasymo tikslais suformuotos NATO kovinės grupės Lietuvoje prisijungs ir Čekijos kariai.

Šventėje – pažintis su Lietuvoje veikiančiais NATO vienetais

Kaip ir ankstesniais metais Kariuomenės ir visuomenės dienos renginyje dalyvavo ir tarptautinė NATO pajėgų integravimo vieneto (angl. *NATO Force Integration Unit, NFIU*)

te tarnaujantys kariai Lietuvoje gyvena ir dirba su savo šeimomis, todėl mums didelė garbė būti šio renginio Lietuvoje dalimi“, – sako NATO pajėgų integravimo vieneto Lietuvoje vadas Danijos kariuomenės pulkininkas Jakobas Larsenas (Jakob Larsen).

Atvykusieji į šventę Alytuje galėjo susipažinti ir su Vilniuje jau šešerius metus veikiančio NATO Energetinio saugumo kompetencijos centro (angl. *NATO Energy Security Centre of Excellence*) veikla. Ekspertai iš dešimties NATO valstybių ir šalių partnerių ne tik papasakojo, bet ir pademonstravo vieną didžiausių centro vykdomų projektų – Lietuvos kariuomenės hibridinės energijos generavimo sistemą. Ši sistema, naudodama tradicinį kurą ir atsinaujinančius energijos šaltinius, elektros energija gali aprūpinti bataliono dydžio vienetą.

„Laukėme susitikimo su

komanda. Šis NATO štabas Vilniuje veikia nuo 2015 m. rugsėjo. Kaip sako NATO vieneto kariai, kariuomenės ir visuomenės vienybės diena jiems suteikė galimybę susitikti su Lietuvos žmonėmis ir papasakoti jiems apie NATO misiją ir vaidmenį Lietuvoje. Šio vieneto paskirtis – užtikrinti greitą NATO pajėgų, įskaitant ir NATO ypač greito reagavimo pajėgų dislokavimą Lietuvoje ir tam reikalingos visuomenės paramos svarbą. Į šventę šeštadienį atėjusiems alytiškiams ir miesto svečiams jie buvo pasirengę atsakyti į visus klausimus. Užsukę į Jaunimo parke išskleistą NATO pajėgų integravimo vieneto palapinę svečiai galėjo susipažinti su vieneto veikla, sudalyvauti nedidėleje NATO viktorinoje ir pažaisti krepšinį, taip pat laimėti prizų.

„Labai svarbu, kad visuomenė turėtų galimybę susitikti su kariais. Saugumas – tai bendros mūsų visų pastangos, o kariuomenė yra stipresnė, kai ją remia visuomenė. Mūsų NATO viene-

Alytaus gyventojais ir miesto svečiais, kuriems papasakojome, kaip veikia ši moderni hibridinė sistema, o mums tai padaryti padėjo ir Lietuvos kariuomenės Logistikos valdybos kariai“, – sako NATO Energetinio saugumo kompetencijos centro atstovai. Svečiai taip pat galėjo pabendrauti su centro ekspertais, sužinoti apie šių dienų atsinaujinančios energetikos aktualijas, sudalyvauti žaidimuose ir viktorinose, laimėti prizus.

Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės diena Lietuvoje tradiciškai rengiama trečiąją gegužės savaitgalį. Tą dieną prisimename partizanų žygdarbiai, o Lietuvos kariuomenė, kaip duoklę žmonėms už paramą, drauge su šalyje dislokuotais NATO sąjungininkais, bičiuliais rengia šventę, supažindinama su kariuomenės istorija, veikla, ginkluote ir karine technika. Šiais metais pagrindinis šventės renginys vyko Alytuje.

LR KAM

LEMONTAS, IL

Maironio lituanistinės mokyklos metų uždarymo šventė

1959 m. spalio mėn. Ona Abromaitienė, Lemonto Maironio mokyklos steigėja, vedėja ir ilgametė mokytoja į savo namus sukviėtė 10 lietuviukų šeštadieniais mokintis lietuvių kalbos. Ši data laikoma oficialia Maironio lituanistinės mokyklos (MLM) įsteigimo data.

Šiais metais gegužės 19 d. 11 val. ryto Lietuvių fondo salėje, Lemonte, IL į išleis-tuves susirinko jau 49-oji abiturientų laida. Ją baigė 33 mokiniai. LF salėje vyko išleistuvių šventė ir kartu aukštesniosios mokyklos už-darymo šventė. Visi mokiniai buvo pasipuošę tautiniais rūbais.

Visi mokyklos mokiniai dovanų gavo Maironio litua-nistinės mokyklos 2017-2018 m. metraštį, kuriame kiekvie-nos klasės mokinių nuotrau-kos, mokslo metų momentai, mokinių rašiniai, piešiniai ir kt. Metraščio įžangoje MLM direktorė Goda Misiūnienė rašo „vartydami šį metraštį, rasite jūras trispalvių, tau-tiniais rūbais pasipuošusių mokinių ir, žinoma, daugiausia čia rasite meilės mūsų šaliai Lietuvai.”

MG

LENKIJA

Poezijos pavasaris „Seinų katedros šešėlyje”

Gegužės mėnuo Seinų krašte tradiciškai tapęs poe-zijos mėnesiu. Kaip įprasta, 2018-ųjų gegužės 16 dieną iš Lietuvos į Seinus atkeliavo „Poezijos pavasaris”. Šiais metais susitikimas su poetais surengtas buvusios Seinų ku-nigų seminarijos rūmuose ne-senai atidarytoje Lietuviškoje menėje.

Į susitikimą su Antanu A. Jonynu, Domantu Razausku ir Agne Žagrakalyte atvy-ko Seinų miesto lietuviai, „Žiburio” mokyklos mokiniai ir mokytojai. Lietuviškos me-nės aplinka renginio dalyvius nukėlė į XIX-XX a. sandūrą, kai šiuose rūmuose mokėsi bū-simi žymūs Lietuvos literatai ir valstybės kūrėjai.

Poetai skaitė eiles, pa-sakojo apie savo kūrybą ir Lietuvos kultūrinį gyvenimą. LR konsulato vadovas Vaclavas Stankevičius, svei-kindamas renginio dalyvius, pasidžiaugė, kad Lietuvai jubiliejiniiais 2018-ais metais Poezijos pavasario dalyviai galėjo susirinkti Lietuviškoje menėje. Paragino taip pat at-einančius Poezijos pavasarius rengti šioje Lietuvai svarbioje vietoje.

LR URM

Maironio lituanistinės mokyklos 49-oji abiturientų laida (mokyklos direktorė Goda Misiūnienė, 10 A klasės auklėtojas Andrius Dumašius, 10 B auklėja Janina Sučylienė, 10 P Ramutė Strauka).

Gedimino Markevičiaus nuotr.

BALTARUSIJA

Mažiesiems Baltarusijos lietuviams – spalvingas Lietuvos 100-mečio istorijos skrydis

Gegužės 4 d. Lietuvos Respublikos ambasada Baltarusijoje pradėjo valsty-bės 100-mečiui paminėti skirtų renginių ciklą mažiesiems Baltarusijos lietuviams.

Šių renginių esmė – tai „LT Identity” kūrybinės ko-mandos rengiamos kūry-binės dirbtuvės vaikams ir Vilniaus Universiteto istoriko Norberto Černiausko pas-kaita „Šimtmečio skrydis su Lietuvos istorija”.

Pirmieji į kūrybos ir tapaty-bės paieškas pasinėrė mažieji Pelesos lietuviai, besimokan-

tys 1992 m. atidarytoje pirmo-joje Baltarusijoje lietuvių pa-grindinėje mokykloje Pelesoje, kur mokomasi lietuvių kalba. Gausiai į nuotaikingą istoriko N. Černiausko paskaitą su-sirinkusiems vaikams buvo pristatyti svarbiausi Lietuvos valstybės ir visuomenės šim-tmečio istorijos akcentai, tebe-formuojantys XXI-o amžiaus lietuvių tapatybę. Paskaitos metu kartu buvo bandoma atsakyti į klausimus, kokie įvykiai, kokios asmenybės ir kokie simboliai buvo mums svarbiausi, kaip jie keitėsi bėgant dešimtmečiams, kaip keitėsi lietuvis ir jo santykis su pasauliu, kaip išmokome kovoti už laisvę, puoselėti sa-vas tradicijas ir tikėti ateitimi.

„LT Identity” kūrybinės komandos, kurios branduo-

lį sudaro Lietuvos dizaine-rės Jolanta Rimkutė ir Ieva Ševiakovaitė, kūrybinių dirb-tuvių metu mažiesiems Pelesos lietuviams buvo pristatyti tau-tiniai ir valstybiniai simboliai, jų reikšmė, vaikai specialiai pagamintais antspaudais ir ryš-kiomis tautinėmis spalvomis valstybės atkūrimo 100-mečio proga turėjo galimybę pasi-puošti savo marškinėlius ir

kitas rūbų detales.

Gegužės 11 d. Lietuvos Respublikos ambasa-da Baltarusijoje į istorijos paskaitą ir kūrybines dirb-tuves pakvietė jaunuosius Minsko lietuvius. Renginių ciklas gegužės mėn. pasibaigs nuotaikingu susitikimu su Rimdžiūnų lietuvių bendruo-menės mažaisiais nariais.

LR URM

NORVEGIJA

Ambasadoje skambėjo eilės Motinos dienos proga

Gegužės 6 d. Lietuvos am-basadoje Osle įvyko tradicinė Raiškiojo skaitymo popietė, skirta Motinos dienai.

Oslo lituanistinės mokyklos „Gintaras” kartu su Lietuvos ambasada Norvegijoje jau dvyliką kartą organizuotoje popietėje savo parengtą pro-gramą pristatė apie 20 šios mokyklos mokinių. Raiškiojo skaitymo popietės dalyvių, jų mamų ir tėčių taip pat laukė nuotaikingas Domo ir Tomo protmūšis, kurį surengė spe-cialiai į Oslą atvykęs vaikų rašytojas Tomas Dirgėla.

LR URM

Pradedami viešnagę Lenkijoje, svečiai kartu su LR konsulato Seinuose vado-vu V. Stankevičiumi padėjo gėles ant Lietuvos karių kapų Berznyke, o Seinuose pa-gerbė lietuvių poeto ir Seinų vyskupo Antano Baranausko atminimą.

LR URM

AIRIJA

Dublino miesto širdyje – Baltijos šalių festivalis

Lietuvos Respublikos ambasada Airijoje, kartu su Latvijos ir Estijos ambasado-mis, Dublino miesto kultūros širdyje esančiame Temple Bar „The Meeting House Square” gegužės 7 d. trečius metus iš eilės surengė Baltijos šalių muzikos, šokių ir amatų fes-tivalį „Baltic Day”.

Gausiai lankomoje Dublino miesto centro da-lyje festivalio svečius tra-diciniu lietuvių liaudies šokiu „Kepurinė” pasiti-ko Portlaoise lietuvių ben-druomenės šokių kolektyvas „Raskila”. Džiazo atlikėja Raimonda Masiulytė, ku-riai akomponavo talentingi džiazos gitaros ir smuiko meistrai Eamonn Moran ir Sarah May Rodgers, šventės dalyviams pristatė lietuvių liaudies dainas ir kartu su Dundalko „Kovo 11-osios” lituanistinės mokyklos mo-kiniais, Tullamore lietuvių

bendruomenės merginų šokių kolektyvu „Leliuma” bei Portlaoise lietuvių bendruo-menės folklorinių šokių gru-pe „Raskila” sukūrė nepakar-tojamą šimtmetį švenčiančios Lietuvos pristatymą.

Festivalyje įrengtame Lietuvos, Latvijos ir Estijos stende buvo pristatytos tu-rizmo galimybės Baltijos šalyse, šventėje veikusioje tradicinių amatų ir maisto mugėje svečiai turėjo gali-mybę susipažinti ir įsigyti rankų darbo gaminių iš gin-taro, paragauti tradicinių

Baltijos šalių patiekalų.

Tradicinis visą dieną tru-kęs ir keletą tūkstančių lan-kytojų pritraukęs Baltijos ša-lių festivalis sulaukė ir vieno didžiausių Airijos dienraščių „The Irish Times” dėmesio -dienraštis ne tik publikuoja straipsnį apie Baltijos šalių festivalį pavadinimu „Baltic Day sees centenary celebra-tions in Temple Bar”, tačiau ir pateikia video reportažą bei interviu su Airijoje reziduo-jančiais Lietuvos, Latvijos ir Estijos ambasadoriais.

LR URM

Baltijos šalių festivalis Dubline.

LR URM nuotr.

KARILIONO GARSAI KAUNE SKELBIA MUZIEJŲ KELIO PRADŽIĄ

Lietuvos kultūros ministrė Liana Ruokytė-Jonsson Kaune.

LR KM nuotr.

Gegužės 18 d., Tarptautinę muziejų dieną, kultūros ministrė Liana Ruokytė-Jonsson kartu su muziejų asociacijos vadovu pradėjo šalies muziejus vienijantį projektą Lietuvos muziejų kelias. Aktualizuojant Valstybės atkūrimo šimtmetį

ir Europos kultūros paveldo metus, 75 muziejai plėtos temą „Nepriklausomybės metų ženklai“.

„Unikalus, bendrai veiklai vienijantis, projektas „Lietuvos muziejų kelias“ tampa kultūros ir meno sklai-

dos, modernių iniciatyvų bei bendramuziejinių idėjų keitimosi platforma. Tai – iniciatyvių ir kūrybingų muziejinių nuopelnas“, – atidaryme kalbėjo kultūros ministrė.

Lietuvos muziejų asociacijos rengiamas projektas šiemet

pradeda penktus renginių ciklo metus ir kviečia apmąstyti, šiuolaikiškai išreikšti svarbiausius Lietuvos Respublikos (1918–1940 m.) laimėjimus, ženklinačius mokslo, menų, kultūros, švietimo, diplomatijos raidą, pramonės ir kt. sričių plėtrą.

Muziejų renginiai parodys, kaip augo ir tvirtėjo Lietuvos Respublika, ką ji sukūrė ir, kas išliko dabarčiai bei ateičiai, tapo bendro Europos kultūros paveldo dalimi. Pasak ministrės L. Ruokytės-Jonsson, šiandien muziejai yra ne tik atminties išsaugojimo, tyrimo, bet ir kultūros edukacijos įstaigos, kurių misija tampriai susijusi su visuomenės tobulėjimo skatinimu, žmogaus istorinės, kultūrinės, socialinės patirties formavimu, laikantis socialinės atsakomybės, darnos ir kultūrinio atvirumo principų: „Džiugu, kad šios permainos matosi Lietuvos muziejuose. Puikus to pavyzdys – Lietuvos

muziejų kelias“. Lietuvos muziejai pristatys 130 renginių, kurie vyks per ateinančius keturis šiltojo metų sezono mėnesius. Prasidėjęs Tarptautinę muziejų dieną – gegužės 18-ąją – projektas baigsis rugsėjo 27-ąją – Pasaulinę turizmo dieną.

Muziejai aktyvųjį renginių laikotarpį pradeda pagal jų priklausomybę etnografiniam regionui. „Nepriklausomybės metų ženklai“ temą pirmieji pradės plėtoti Aukštaitijos muziejai, vėliau Dzūkijos, Suvalkijos (Sūduvos), Mažosios Lietuvos. Prasidėjus kalendoriniam rudeniiui savo renginius pristatys ir į paskutinius projekto renginius kvies Žemaitijos muziejai.

Projekto rengėjas – Lietuvos muziejų asociacija ir 75 muziejai visoje Lietuvoje.

Išsami Lietuvos muziejų kelio programa – www.muziejai.lt

LR KM

BAŽNYTINIO PAVELDO MUZIEJUJE – PARODA „ŠVENTOJO KAZIMIERO GERBIMO ISTORIJOS ŠEDEVRAI“

Gegužės 17 d. Vilniuje Bažnytinio paveldo muziejuje buvo atidaryta paroda „Šventojo Kazimiero gerbimo istorijos šedevrai“, kurioje eksponuojamos Lietuvos bei Italijos vertybės, susijusios su šiuo šventuoju.

Į Vilnių iš Florencijos atvežtas vienas svarbiausių parodos eksponatų – 1 mln. eurų įkainotas sidabrinis šventojo Kazimiero relikvijorius su Lietuvos globėjo relikvija.

Atidarius dėžę, kurioje buvo transportuojama ši ver-

tybė, paaiškėjo, kad Lietuvą ji pasiekė pažeista.

Florencijos Medičių koplyčių muziejaus, kuriam ir priklauso minėtas relikvijorius, vadovė dr. Monica Bietti teigė, kad relikvija iš Italijos išvežama ne dažnai, todėl visko gali nutikti. **LRT**

LRT stop kadras

PANEVŽIJE ATIDARYTAS ŠVENTŲJŲ RELIKVIJŲ LOBYNAS

Panevėžio Švenčiausiosios Trejybės bažnyčioje atidarytas šventųjų relikvijų lobynas. Pasak bažnytinio paveldo specialistų, relikvijoriai turėtų būti prieinami visiems, o ne po užraktais gulėti klebonijose ar varpinėse, taip diegiant pagarbą religijai, tikėjimui.

Svarbiausias lobyno eksponatas – po šimto metų grįžusi į bažnyčią šventojo kryžiaus monstracija su kryžiaus medžio relikvija, popiežiaus Jono

Pauliaus II rūbų, palaimintojo Jurgio Matulaičio kraujo ir karsto relikvijos, taip pat klebono artimiausia – šventojo Antano Paduviečio.

Bažnytinio paveldo muziejaus vadovė sako, kad varkuose, taip pat ir Lietuvoje, šventųjų garbinimas išblėsęs. Esą kunigai relikvijorius laiko klebonijose ar varpinėse, todėl Panevėžio bažnyčios relikvijų lobyną vadina nauju reiškiniu, muziejaus užuomazga. **LRT**

LRT stop kadras

A. RAMANAUSKO-VANAGO SODYBA IR SUĖMIMO VIETA – LIETUVOS KULTŪROS VERTYBIŲ REGISTRE

Partizanų vado Adolfo Ramanausko-Vanago tėviškės sodyba ir suėmimo vieta įrašytos į Lietuvos Kultūros vertybių registrą.

Kultūros paveldo departamento (KPD) Penktoji nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba suteikė šioms vietoms teisinę apsaugą ir pripažino nacionalinės reikšmės objektais, pranešė departamentas.

Į Kultūros vertybių registrą įrašyta A. Ramanausko-Vanago tėviškės sodybos namo vieta Bielėnų kaime, Lazdijų rajone.

A. Ramanauskas gimė JAV, su tėvais į Lietuvą atvyko 1921 metais ir apsigyveno Bielėnų kaime.

Dabar sodybos namo vietoje yra išlikę stambių akmenų pamatai, jie kartu su žemės relikvija įvardyti kaip vertingosios savybės.

Saugoma pripažinta ir

Kaune, Kalniečių gatvėje, esanti vieta, kur A. Ramanauską-Vanagą suėmė sovietų pareigūnai. 2012 metais čia pastatytas skulptoriaus Stasio Žirgolio sukurtas paminklas, skirtas Lietuvos partizanų generolui atminti.

Seimas 2018-uosius yra paskelbęs A. Ramanausko-Vanago metais, nes šiemet suėmimo 100 metų nuo jo gimimo.

Ta proga Lietuvoje rengiamos fotografijų parodos, minėjimai, organizuojami pėsčiųjų bei dviračių žygiai.

Be to, šiemet tikimasi tęsti 2017 metų vasarą pradėtą A. Ramanausko-Vanago ir kitų partizanų bei politinių kalinių palaikų paiešką. Archeologiniai kasinėjimai turėtų būti vykdomi

Vilniaus Našlaičių kapinėse Antakalnyje.

Manoma, kad A. Ramanauskas-Vanagas gali būti palaidotas viename kape su dar dviem asmenimis, kurie sušaudyti tą pačią dieną kaip ir partizanų vadas.

A. Ramanauskas-Vanagas vadovavo Dzūkijos partizanams, 1949 metais su kitais partizanų vadais jis pasirašė Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio deklaraciją.

Ginkluota kova dėl Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo vyko nuo 1944 iki 1953 metų. A. Ramanauskas-Vanagas buvo suimtas 1956 metais, sovietų žiauriai kankintas, o kitais metais jam įvykdyta mirties bausmė.

LRT

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

VOKIETIJOJE – VYDŪNUI ATMINTI SKIRTA PARODA

Vydūnas. Dail. Kęstutis Grigaliūnas.

LR KM nuotr.

Detmoldo miesto rotušėje gegužės 5 dieną atidaryta keliaujanti meno paroda „Vydūno vizijos šiuolaikinėje lietuvių dailėje“. Dailininkų sąjungos galerijos rengiama paroda Detmolde vyks iki birželio 30 d.

Parodos meninin-

kai – Viktoras Binkis, Rokas Dovydenas, Lidija Dubauskienė, Eglė Gineitytė, Kęstutis Grigaliūnas, Marius Jonutis, Linas Jusionis, Linas Liandzbergis, Sigita Maslauskaitė, Mantas Maziliauskas, Lilija Valatkienė, Aleksandras

Vozbinas, Ugnė Žilytė. Kolekcijos kuratorius – Linas Liandzbergis.

Detmolde pristatoma kolekcija – tai dedikacija vienam iškiliausių lietuvių filosofų, rašytojų ir kultūros veikėjų Vilhelmui Storostui-Vydūnui (1868-1953). Parodos tikslas

– prisiminti Vydūno intelektualinės bei meninės kūrybos palikimą, įvertinti jo reikšmę šiuolaikybėje, pristatyti įdomiausius Vydūno asmenybės įvaizdžius ir interpretuoti jo idėjas vizualiojo meno kalbos priemonėmis.

Po viešnagės Vokietijoje paroda bus eksponuojama Vilniuje (Dailininkų sąjungos galerijoje) bei Vydūno gimtajame krašte – Šilutės rajone (Hugo Šojaus muziejuje). Lietuvoje surengtas parodas palydės vaikams ir jaunimui skirta edukacinė programa.

Lietuva šiame mini 150-ąsias Vydūno gimimo metines. Vilhelmas Storostas gimė 1868 m. Jonaičiuose, Mažojoje Lietuvoje. Po studijų Ragainėje bei Prūsijos universitetuose mokytojavo Kintuose, vėliau Tilžėje. Ten praleido didžiąją dalį savo gyvenimo, sukūrė daugiau nei 60 filosofinių veikalų, dramų ir istoriografinių darbų, vadovėlių, dainų rinkinių, vertimų. Antrojo pasaulinio karo pabaigoje Vydūnas paliko bombarduojamą Tilžę

ir pasitraukė Vokietijos gilumon. Po itin vargingų dvejų metų trukusių klajonių, pasiekė Detmoldą. Šiame mieste Vydūnas tęsė kūrybinį darbą – skaitė paskaitas, rašė straipsnius lietuvių ir vokiečių kalbomis, leido knygas. Detmolde šviesuolis praleido paskutiniuosius septynerius metus, ten buvo ir palaidotas (1991 m. jo palaikai grąžinti į Lietuvą ir perlaidoti Bitėnų kapinėse).

Vydūno kaip mąstytojo ir kūrėjo pažiūros buvo humanistinės ir panteistinės – jis jungė senovės indų filosofiją su neoplatonizmo bei krikščionybės elementais. Per savo gyvenimą ne kartą patyręs smurtą, skurdą ir mirties pavojų, sunkiausiomis sąlygomis rašė apie žmogaus būtinybę skleisti gerį, tobulėti, siekti taikumo ir taurumo tarsi paties dieviškumo. Žmonijos istorija Vydūnui regėjosi kaip paslaptingas, daugialypis kūrybinis veiksmas, o pasaulio žlugimą, pasak jo, galėjo sustabdyti tik kūrybos galia.

LR KM

EMILIJOS ŠKARNULYTĖS INSTALIACIJA – „BOLD TENDENCIES“ PARODOJE LONDONE

„Bold Tendencies“ tai – vasaros sezonui skirtas meno projektas, vykstantis nuo gegužės 18 d. iki rugsėjo 22 d., pristatanti vizualųjį, orkestrinės muzikos, operos bei architektūros menus ant daugiaaukštės automobilių stovėjimo aikštelės stogų pietiniame Londono rajone Peckam. Šiame projekte tema – ekologija. Paroda nagrinėja sąsajas tarp bakterijų, dirbtinio intelekto ir šiukšlių perdirbimo; kaimo ir miesto; tarp visko, kas egzistuoja po saule. Dešimt įvairių sričių žymių menininkų buvo atrinkti pristatyti savo kūrinius plačiosios ekologijos tema, tarp jų – ir lietuvi Emilija Škarnulytė. Parodos meninin-

kų sąrašas didžiuojasi tokiais žymių menininkų vardais kaip Sterling Ruby, Jenna Sutela bei Richard Wentworth.

Emilijos Škarnulytės audio-vizualinė instaliacija „Mirror Matter“ (2018) – tai hipnotizuojanti kelionė į „nepriimtinių“ pasaulį. Filmo medžiaga buvo sukurta naudojant naujausias technologijas, tokias kaip 3D skenavimas. Instaliacija buvo filmuota Didžiajame hadronų priešpriešinių srautų greitintuve Šveicarijoje, CERN’e, ir neutrinų observatorijoje Super Kamiokandėje, Japonijoje. Šis filmas pristato vizualų ateities archeologijos mitą. Bendradarbiaujant su Europos Kosmoso Agentūros

astrofiziku Gabi Matzeu ir kompozitoriumi Tristan Shorr, iš masyvios juodosios skylės rentgeno spinduliais išgautas garso dažnis yra perduodamas į hermetinį kupolo šarvą – taip įgarsinant nežmoniškąsias būtybes, reprezentuotas E. Škarnulytės spekuliuojamoje vizijoje.

Projektas įgyvendintas bendradarbiaujant su Europos Kosmoso agentūrai bei kompanijai „Freedomes & LM Productions“.

Instaliaciją galima pamatyti nuo gegužės 18 d. iki rugsėjo 22d., adresu Peckham Multi-storey Car Park, 95a Rye Lane, SE15 4TG, Londonas.

Parodos atidarymas vyko gegužės 17 d. LR KM

Emilija Škarnulytė.

LR KM nuotr.

DŽIAZO SEKSTETAS „BRAVE NOISES“ - „MY UNIQUE JAZZ“ FESTIVALYJE BERLYNE

Jaunųjų atlikėjų sekstetas „Brave noises“ – Mantvydas Pranulis (fortepijonas, vokalas), Mindaugas Stumbras (gitara), Kazimieras Jušinskas (altinis saksofonas), Arminas Bižys (baritoninis saksofonas), Domas Snarskis (mušamieji) ir Ernest Germanovič (bosinė gitara).

Arna Alej nuotr.

Jaunųjų atlikėjų sekstetas „Brave noises“ – Mantvydas Pranulis (fortepijonas, vokalas), Mindaugas Stumbras (gitara), Kazimieras Jušinskas (altinis saksofonas), Arminas Bižys (baritoninis saksofonas), Domas Snarskis (mušamieji) ir Ernest Germanovič (bosinė gitara) debiutavo penktajame „My Unique Jazz“ festivalyje.

Šiame, jau penktus metus vykšiančiame festivalyje pristatomi ryškiausi Europos šalių džiaz atlikėjai. Šiais metais Berlyne dalyvauja grupės iš 16 Europos šalių – Vokietijos, Estijos, Prancūzijos, Graikijos, Ispanijos, Jungtinės Karalystės, Italijos, Liuksemburgo. Lietuvos, Maltos, Juodkalnijos, Norvegijos, Rumunijos, Slovakijos, Slovėnijos ir Kipro

Festivalio meno vadovas – Andrea Marcelli. 2017 metų festivalyje Lietuvai atstovavo Giedriaus Nako trio. Projekto partneris - Lietuvos kultūros institutas.

Sekstetas „Brave noises“ debiutavo 2015-ųjų „Vilnius Jazz Young Power“ konkurse, tapo jo nugalėtoju. Pradinė jo sudėtis dabar pasikeitusi – baritoniniu saksofonu ir bosine gitara groja kiti muzikantai. Tai – jaunų, novatoriškų, veržlių atlikėjų komanda, kurianti savitą, neįsprendžiamą į vieno stiliaus rėmus muziką. Šių universalių ir išradingų improvizuotojų raiškos arsenalas – nuo laisvojo džiaz iki „world music“ ir alternatyviojo roko. Šiuo metu grupė pristato savo debiutinį (Nukelta į 10 psl.)

EUROPOS DIENĄ JUNG TIN ĖJE KARALYST ĖJE
LYD ĖJO LIETUVI Ų MENININK Ų PRISTATYMAI

LR KM nuotr.

„Švęskite Europą“, – pasitikdama gegužės 9-ąją vykusią Europos dieną kvietė Europos Komisijos atstovybė Jungtinėje Karalystėje, kartu su Lietuvos ambasada inicijavusi net tris kultūros renginius, pabrėžusius meno ir diskusijų įvairovės svarbą.

Šių renginių įžanga buvo gegužės 2 d. Braitono mieste įvykęs performansas „Rosetta“. Tai apdovanojimais įvertintas spektaklis, kuriame buvo nagrinėjama kalbos konstrukcija ir taip, kaip dvi formos – šviesa ir judėjimas, naudojami siekiant vystyti dialogą.

Gegužės 7-ąją, Glazgo mieste, lietuvi menininkė Marija Nemčenko, Lietuvos kultūros institutas ir Europos Komisija Jungtinėje Karalystėje kvietė į šiuolaikinių Europos miestų moderniosios architektūros reiškiniams dedikuotas dienas „BRUT Europe“, kuriose vyko spek-

taklių pristatymai ir kultūrą nagrinėjantys pokalbiai bei seminarai.

Gegužės 10-ąją šių renginių programą vainikavo „Sound of Europe“. Tai vienos dienos renginys, integruotas į vieną didžiausių Anglijos festivalių „Liverpool Sound City“ ir skirtas festivalių galimybėms Europoje plėtoti.

„Jungtinei Karalystei po „Brexit“ susidūrus su neaiškia ateitimi vis dar spėliojama, kaip tai paveiks kasdienį gyvenimą. Nuogaustaujama, kad muzikos industrija bus viena tų sričių, kuri nukentės. Naujoji sistema nebus itin palanki menininkams iš kitų šalių norintiems pristatyti savo kūrybą Anglijoje. Siekiant, kad politiniai sprendimai nevaržytų muzikinių mainų ir įvairovės, renginiu „Sound of Europe“ norime kelti klausimus apie tai, kas muzikos laukia netrukus“, – pasakoja Lietuvos kultūros

atašė Jungtinėje Karalystėje Justė Kostikovaitė.

Kaip dalis „Liverpool Sound City“ festivalio programos, renginys „Sound of Europe“ nagrinėjo Europoje kuriančių muzikantų galimybes, kėlė opius klausimus, vyko diskusijos apie Europos festivalius, muzikines keliones ir darbą Europoje. Diskusijose dalyvavo ir lietuvis Nerijus Damaševičius, elektroninės muzikos festivalio „Sūpynės“ vadovas ir vienas minimal.lt komandos narių.

Po diskusijų renginio dalyvių laukė muzikiniai pasirodymai. Scenoje savo kūryba dalinosi vilniečiai „Garbanotas Bosistas“, vengrai „Papaver Cousins“ ir daug kitų.

Visi organizuojami renginiai buvo nemokami. Renginių partneris – Lietuvos kultūros institutas. Renginiuose dalyvavo ir vietos lietuvių bendruomenės.

LR KM

BRIUSELYJE – PIANISTO LUKO GENIUŠO KONCERTAS
FREDERIKO ŠOPENO MUZIKOS FESTIVALYJE

Lietuvos pianistas Lukas Geniušas.

LR KM nuotr.

Balandžio 27 d. Briuselio Karališkojoje konservatorijoje viename iš Frederiko Šopeno fortepijono rečitalių ciklo renginių koncertavo talentingasis Lietuvos pianistas Lukas Geniušas. Koncerte L. Geniušas atliko solo rečitalių,

kuriame skambėjo Frederiko Šopeno septynios mazurkos, noktiurnas, du valsai ir sonata. Gausiai susirinkusiai tarptautinei Briuselio auditorijai L. Geniušo virtuoziškas pasirodymas paliko neišdildomą įspūdį ir susilaukė didžiulių

ovacijų.

Frederiko Šopeno fortepijono rečitalių koncertus nuo 2013 m. rengia Briuselio Frederiko Šopeno dienų draugija. Lietuvos pianisto dalyvavimą festivalyje rėmė Lietuvos kultūros institutas.

LR KM

(Atkelta iš 9 psl.)

DŽIAZO SEKSTETAS
„BRAVE NOISES“ -
„MY UNIQUE JAZZ“
FESTIVALYJE BERLYNE

albumą „Between the Dreams“, kuris sulaukė susidomėjimo ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų.

Grupės lyderis ir muzikos autorius **Mantvydas Pranulis** inicijavo daug džiazų bei alternatyviosios muzikos projektų. Jis atliko savo muziką su paties suburtu kvintetu „M.P“, dalyvavo projekte „Muzika erdvėje“ su jaunų kompozitorių šiuolaikinės muzikos ansambliu, pasirodė su jaunaisiais kompozitoriais interakcijose „Angelai“ bei „Veidrodis“.

Menininkas taip pat grojo Kęstučio Vaiginio projekte „Jazz Gang“, grupėje „The Jam Fam“, MIDI roko opere, keliose socialinėse meninėse akcijose, muzikavo su Eugenijaus Vedecko vadovaujama Vilniaus konservatorijos bei „Magic Time“ bigbendais „Kaunas Jazz“, „Flora Jazz“ ir „Bad Bramsted Jazz“ festivaliuose.

Dar būdamas sostinės Karoliniškių muzikos mokyklos moksleivis Mantvydas tapo „Klasikos ir džiazų“ bei Juozo Pakalnio jaunųjų atlikėjų konkursų laureatu. 10-ajame „Vilnius Jazz Young Power“ konkurse jis buvo pripažintas geriausiu instrumentininku. 2017 metais Klaipėdos džiazų festivalyje muzikantas laimėjo konkurse „Jazz talentai“ su grupe „Allergy+“.

Atlikėjas dažnai bendradarbiauja su teatro ir kino kūrėjais. Jis parašė muziką režisierės Karolinos Žemytės teatro spektakliui „Pirmapradis“, bendradarbiauja su „Stalo teatru“, yra Kamilės Milašiūtės trumpametražio filmo „Motinos diena“ garso takelio autorius.

Mindaugas Stumbras šiuo metu studijuoja Glazgo karališkojoje konservatorijoje Škotijoje. Jis žinomas kaip „MS Ensemble“ įkūrėjas, reiškiasi džiazė ir šiuolaikinėje muzikoje.

Gitaristas dalyvavo įvairios krypties muzikos projektuose, tarp jų – „Tribute to „The Doors“, grojo „Nostrum“ ir „Mood Line“ grupėse, Romualdo Milašiaus kvintete. Jis pasirodė daugelyje Lietuvos bei užsienio džiazų festivalių, grojo su tokiais muzikos virtuozais kaip Kenny Wollesenas, Tommy Smithas, Alynas Cosker, Kevinas Mackenzie, Fergusas McCreadie, Peteris Smrdelas, Salvadoras Olmosas, Moreno Maugliani.

M.Stumbras yra gitaristų konkurso „Gitarų šėlsmas“ laureatas.

Kazimieras Jušinskas mokyti muzikos pradėjo Alytaus muzikos mokykloje, grojo Alytaus jaunimo simfoniniame

orkestre, tapo Juozo Pakalnio konkurso laureatu. Susidomėjęs džiazu, saksofonininkas tęsė studijas Vilniaus konservatorijoje, grojo „Magic Time“ bei konservatorijos bigbenduose, dalyvavo MIDI roko operos projekte.

Šiuo metu K.Jušinskas studijuoja LMTA, yra grupių „Džiazlaif“, „The Septet“, saksofonų kvarteto „Katarsis4“ narys. Soprano ir alto saksofonais grojantis muzikas dalyvavo „Vilnius Mama Jazz“, „Kaunas Jazz“ ir „Peronas Jazz“ džiazų festivaliuose.

Arminas Bižys yra Juozo Pakalnio konkurso nugalėtojas. Muziko kelią jis pradėjo įstojęs į Vilniaus konservatoriją, šiuo metu studijuoja LMTA.

Baritoniniu bei alto saksofonais grojantis muzikantas reiškiasi įvairaus žanro kolektyvuose – jis yra saksofonų kvarteto „Katarsis4“, grupių „Džiazlaif“, „Miško Gyventojai“, šiuolaikinės muzikos ansamblio „Syneasthesis“ narys, Vidaus reikalų ministerijos reprezentacinio pučiamųjų orkestro artistas.

Ernestas Germanovičius yra vienas perspektyviausių jaunosios kartos atlikėjų Lietuvoje. Bosine gitara grojantis muzikantas 2016 metais laimėjo II-ąją vietą tarptautiniame džiazų atlikėjų konkurse Rusijoje.

Bosininkas bendradarbiauja su Lietuvos džiazų meistras ir jaunaisiais talentais bei įvairiomis popmuzikos grupėmis, kaip laisvai samdomas muzikantas dirba įrašų studijose. Jis koncertavo su grupėmis „Liūdni slibinai“, „Jazz Brothers“, „Da’Frontin“, „M.P Quintet“, „The Jam Fam“, „Joy Spring Quintet“, „Pinigai“, „The Magic Time“ bigbendu ir gospelo choru „Joy“.

Ernestas dalyvavo daugelyje tarptautinių festivalių, tarp jų – „Kaunas Jazz“, „Vilnius Jazz“, „Džiazų fontanas“, „Tamsta“, Birštono ir Nidos džiazų festivaliuose, „Rainbow Jazz“ Estijoje, „Bad Bramstedt Jazz“ Vokietijoje, RUM – Švedijoje.

Šiuo metu bosininkas yra LMTA magistrantas.

Domas Snarskis sėkmingai pasirodė „Vilnius Jazz Young Power“ scenoje ir su trio „SIN“. Būgnininką lydėjo sėkmė „Džiazų fontano“ bei 5-ajame Lietuvos jaunųjų džiazų solistų ir ansamblių konkursuose.

Jis baigė Vilniaus konservatoriją, grojo „Magic Time“ ir konservatorijos bigbenduose, dalyvavo tarpdiscipliniuose performansuose ir edukaciniuose projektuose Lietuvoje ir Rusijoje. Šiuo metu būgnininkas studijuoja Glazgo karališkojoje konservatorijoje Škotijoje, ten groja jaunimo džiazų orkestre.

Vilniaus Jazz Festivalio informacija.

RENGINIŲ KALENDORIUS

GEGUŽĖS 28 d., pirmadienį 8:30 val. ryte, Šv. Kazimiero bažnyčioje bus aukojamos šv. Mišios už žuvusius karius. Po šv. Mišių - pusryčiai kavinėje. Rengia Katalikų karo veteranų 613 postas, globoja Šv. Kazimiero parapija.

BIRŽELIO 3 d. sekmadienį, 12 val. po pietų, Beachland paviljone, Dorchester ir East Park gatvių sankryžoje, Klivlando lietuvių kultūriniai darželiai rengia kasmetinę gegužinę nariams ir norintiems tapti Darželių nariais. Visus kviečiame prie ežero.

Rengia Klivlando kultūrinių darželių valdyba

VILIOJANTI PROGA

Pranešame, kad „Vilties“ draugija, „Dirvos“ leidėja, saugo 1959-2018 m. „Dirvos“ archyvinės popierinės laidas.

Senesnės laidos žuvo per 1975 m. įvykusį gaisrą. Mes taip pat turime 2000-2018 m. archyvinių laidų CD ir „flash drive“ versijas. „Vilties“ draugija kviečia savo skaitytojus, jų šeimos narius ar draugus įsigyti juos dominančias 1998-2018 m. „Dirvos“ laidas (popierines versijas). Jos yra geros būklės. Jų metinės laidos skaičiai įvairuoja nuo 26 iki 52 (dėl įvairių priežasčių, metams slenkant, jų skaičius buvo sumažintas, - aut.). Vieno numerio kaina \$2.00, siuntos mokestis pagal užsisakytą laidų skaičių. Visi užsakymai turi būti apmokėti iš anksto. Primename, kad laidų skaičius yra ribotas. Daugiau informacijos galima gauti skambinant

tel. 1 (216) 531-8150, faksas 1 (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

„Vilties“ draugijos valdyba, „Dirvos“ leidėja.

„DIRVAI“ AUKOJO:

V.Lapatinskas,	
Seattle, WA	122
S.Gruzdys-Laino, Spain	
(a.a. R.Nemainis atminimui)	50
A.Zaparackas,	
Dearborn Hts., MI	50
Anonimas,	
Painsville, OH	45
D.Bartkus,	
Beverly Shores, IN	45
R.Dovydaitis, N. Abington, PA	15

**Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame**

PAMINĖTOS PIRMOJO ŽUVUSIO ATKURTOS NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS VALSTYBĖS PAREIGŪNO 27-OSIOS METINĖS

Iš kairės: Lietuvos kariuomenės Krašto apsaugos savanorių pajėgų vadas Arturas Jasinskas ir Lietuvos krašto apsaugos viceministras Vytautas Umbrasas.

Alfredo Pladžio (KAM) nuotraukos.

Gegužės 18 d. minėtos 27-osios tarnybines pareigas ėjusio ir tarnybos vietoje žuvusio pirmojo Lietuvos valstybės pareigūno, pasieniečio Gintauto Žagunio žūties metinės.

Minėjimo ceremonija prasidėjo eisena Vilniaus Antakalnio kapinėse gegužės 18 d. 9 val. ryte. Ant G. Žagunio kapo gėles padėjo krašto apsaugos viceministras Vytautas Umbrasas, Lietuvos Aukščiausios Tarybos–Atkuriamojo Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, Lietuvos kariuomenės Krašto apsaugos savanorių pajėgų vadas Arturas Jasinskas, artimieji. Dalyvavo Lietuvos kariuomenės Garbės sargybos kuopos kariai.

G. Žagunio pagerbimo ceremonijos vyko ir pasieniečio žūties vietoje Krakūnų kaime, Šalčininkų r. (12 val.) bei G. Žagunio užkardoje Poškonių kaime, Šalčininkų r. (12.45 val.) – aidėjo atminimo salvės, padėtos gėlės prie paminklo žuvusiam pasieniečiui, aukotos šv. Mišios už G. Žagunį Dieveniškų bažnyčioje,

Šalčininkų r.

Gintaras Žagunis – pirmasis, atkūrus Lietuvos Nepriklausomą valstybę, tarnybos vietoje eidamas tarnybines pareigas žuvęs valstybės pareigūnas-pasieniečiai. **Gintaras Žagunis** gimė 1957 m. birželio 20 d. Pakruojo rajone, Rozalimo miestelyje, Zenono Žagunio ir Aldonos Žagunienės (Pinkevičiūtės) šeimoje.

1962 m. šeima persikėlė į Trakus. Nuo 1964 m. rugsėjo mėn. Gintaras Žagunis mokėsi Trakų mokykloje-internate, vėliau – Trakų 2-ojoje vidurinėje mokykloje (dabar – Vytauto Didžiojo gimnazija). 1975 m. baigė Lentvario 2-ąją vidurinę mokyklą.

Nuo 1975 m. mokėsi Vilniaus statybos technikume. Po pirmojo kurso buvo pašauktas į sovietų armiją ir tarnavo statybos dalinyje Odincove (prie Maskvos). Grįžęs iš tarnybos okupacinėje armijoje 1980 m. baigė Vilniaus statybos technikumą. Tais pačiais metais pardėjo dirbti Trakų

restauravimo dirbtuvėse, vėliau – Respublikinėje normatyvų tyrimo stotyje Vilniuje (1980–1982 m.), Komunalinio ūkio projektavimo institute (1982–1984 m.). 1984–1989 metais tarnavo Vidaus reikalų ministerijos vyriausybinių ir valstybinių pastatų apsaugos batalione. 1987 m. liepos 8 d. vedė Stanislavą Gedminienę.

Prie Gintaro Žagunio kapo Vilniaus Antakalnio kapinėse.

Tautinio atgimimo metais (1988–1989 m.) aktyviai dalyvavo Sąjūdžio veikloje, organizavo Sąjūdžio grupę darbovietėje, dalyvavo daugelyje Sąjūdžio organizuotų mitingų – buvo Sąjūdžio žaliaraištis. Kartu su šeima 1989 m. rugpjūčio 23 d. dalyvavo Baltijos kelyje. 1990 m. spalio 27 d. Gintaras Žagunis davė priesaiką Lietuvos Respublikai ir tapo Lietuvos šaulių sąjungos Vilniaus rinktinės nariu.

1990 m. lapkričio 11 d. pradėjo dirbti Krašto apsaugos departamento Šalčininkų užkardos Dieveniškių patrulinės tarnybos baro pamainos viršininku. Krakūnų pasienio poste Gintaras Žagunis budėjo šešis mėnesius. 1991 m. gegužės mėn. Šalčininkų užkardos ruože susidarė pavojinga padėtis. Nuspręsta laikinai nebudėti šios užkardos pasienio postuose, o pasieniečių vagonėlius pervežti į saugesnes vietas. Neradę technikos, Krakūnų posto pasieniečiai liko prie vagonėlio. Savo tarnybos draugams Gintaras liepė eiti ilsėtis, o pats liko

budėti. „Jei žūti, tai vienam, o ne visiems“, – pridūrė jis. Lemtingąją 1991 m. gegužės 19-osios naktį pasieniečio Gintaro Žagunio gyvybę nutraukė iš Baltarusijos atvažiavę ginkluoti sovietų režimo smogikai. 1991 m. gegužės 21 d. palaidotas Vilniaus Antakalnio kapinėse šalia Sausio 13-osios ir Medininkų tragedijos aukų.

Gintaras Žagunis apdovanotas Krašto apsaugos departamento padėkos raštu. Po mirties apdovanotas Vyčio Kryžiaus 1-ojo laipsnio ordinu, Šaulių žvaigždės ordinu, Sausio 13-osios atminimo medaliu.

Įamžinant pirmojo po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo žuvusio pasieniečio atminimą Vilniaus rinktinės užkarda Poškonių kaime pavadinta Gintaro Žagunio vardu. 2001 m. Poškonyse atidengta paminklinė lenta. 2004 m. lapkričio 19 d. Gintaro Žagunio žūties vietoje Krakūnų kaime atidengtas granito paminklas (skulptorius V. Gylikis).

LR KAM

ERNESTAS ŠETKUS PRIPAŽINTAS IZRAELIO METŲ GERIAUSIU VARTININKU

Lietuvos futbolo rinktinės vartų sargas ir Haifos „Hapoel“ vartininkas sulaukė neeilinio įvertinimo: lietuvis pripažintas geriausiu Izraelio aukščiausios lygos vartininku. Praėjusių metų vasarą į Izraelį persikėlęs 32-ųjų E. Šetkus viso sezono metu demonstravo gerą sportinę formą, o gegužės pradžioje džiaugėsi iškovotu šalies taurės titulu. Taurės turnyre iš Tauragės kilęs vartininkas ypač solidžiai prie komandos pergalės prisidėjo pusfinalyje, po kurio tapo tikru rungtynių didvyriu atrėmęs net tris 11

metrų baudinius. Nacionalinės rinktinės vartininkas Ernestas Šetkus gegužės 9 d. vakare triumfavo Izraelio taurės turnyro finale. Jo atstovaujama Haifos „Hapoel“ ekipa po pratęsimo 3:1 (1:1) įveikė Jeruzalės „Beitar“ komandą. Maximas Plakuschenko 28 min. „Hapoel“ ekipą išvedė į priekį, tačiau iškart po minutės rezultatą išlygino Anthony Warrenas. Pagrindinis rungtynių laikas baigėsi 1:1, tad ekipos žaidė pratęsimą. Jo metu 105 min. „Hapoel“ vėl atsidūrė priekyje po Samuelio

Scheimanno įvarčio, o pergalę 120 min. įtvirtino Alonas Turgemanas – 3:1. Taurės laimėtojai iškovojo teisę žaisti Europos lygos atrankos turnyre. Verta prisiminti E. Šetkaus nuopelnus kovojant dėl vietos finale. Pusfinalio mačo tarp Haifos klubo ir Raananos „Hapoel“ pagrindinis laikas bei pratęsimas baigėsi lygiosiomis 0:0, tad viskas sprendėsi 11 metrų baudinių serijoje. Čia 32-ųjų metų lietuvis atrėmė tris 11 metrų baudinius ir išvedė savo ekipą į finalą.

delfi.lt

„Hapoel“ vartininkas Ernestas Šetkus. Facebook

ĮTARIMAI DĖL DOPINGO PLATINIMO PAREIKŠTI DVIEM DVIRAČIŲ SPORTO TRENERIAMS

Ikiteisminį tyrimą dėl draudžiamų dopingo medžiagų atliekantis Klaipėdos kriminalistai įtarimus pareiškė dviems Lietuvos dviračių treko rinktinės treneriams. Lietuvos dviračių sporto federacijos (LDSF) prezidentas bei Lietuvos tautinio olimpinio komiteto viceprezidentas Romualdas Bakutis BNS patvirtino, kad vienas trenerių, kuriems pareikšti įtarimai, yra dviračių treko sprinto rungties treneris Antanas Jakimavičius. „Taip, kalbama apie trenerį Antaną Jakimavičių. Federacijos reakcija bus patį griežčiausia, mes negalime tokių dalykų toleruoti, jei pasitvirtins kaltinimai. Bet labai svarbu, ar tai buvo asmeniniai trenerio reikalai ir kiek tai liečia sportininkes – iš tikrųjų, yra gana gabių sportininkų, olimpinį vilčių. Mes nedelsiant, kooperuodamiesi su Pasaulinės antidopingo agentūra (WADA), davėme sportininkų koordinatas, šešių pagrindinių sportininkų mėginiai yra paimti“, – teigė jis. Kaip gegužės 17 d.

pranešė Klaipėdos apskrities policija, tęsiant tyrimą, pradėtą pagal Lietuvos antidopingo agentūros pareiškimą, uostamiesčio teisėsaugininkai gavo duomenų, kad su neteisėta dopingo medžiagų, balandį aptiktų pas Lietuvos sunkiosios atletikos federacijos prezidentą Bronislavą Vyšniauską Klaipėdoje, apyvarta gali būti susiję Lietuvos dviračių treko rinktinės treneriai. Praeitą savaitę kriminalistai tyrėjai atliko kratas Panevėžio kūno kultūros ir sporto centre bei įtariamųjų namuose. Kratų metu aptiktas didelis kiekis įtariama dopingo medžiagų, taip pat, įtariama, psichotropiniai vaistai. Du Lietuvos dviračių treko rinktinės treneriai buvo uždaryti į areštinę, jiems pareikšti įtarimai dėl neteisėto disponavimo dopingo medžiagomis turint tikslą jas platinti. Paimtos medžiagos per-

duotos tirti ekspertams, o įtariamiesiems paskirta kardomoji priemonė – rašytinis pasižadėjimas neišvykti. R. Bakutis žiniasklaidai sakė, kad federacija prieš savaitę sulaukė Pasaulinės antidopingo agentūros (WADA) kreipimosi dėl A. Jakimavičiaus sportininkų, iš jų paimti mėginiai. Su A. Jakimavičiumi sportininkes treniruoja Solveiga Baleišienė. Ikiteisminį tyrimą organizuoja ir jam vadovauja Klaipėdos apygardos prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo skyrius. Už neteisėtą disponavimą dopingo medžiagomis turint tikslą jas platinti numatyta bauda arba areštas, arba laisvės atėmimas iki ketverių metų. B. Vyšniauskas kaltinimus neigia, jis mano, kad su juo siekiama susidoroti.

LRT

R. BERANKIS PASAULIO REITINGE – 92-AS

Teniso profesionalų asociacijos (ATP) reitingų lentelėje lietuvis Ričardas Berankis iš 93-iosios vietos pakilo į 92-ąją. 27-erių metų Lietuvos tenisininkas turi 668 taškus. 26-erių metų Laurynas Grigelis (196 tšk.) iš 272-osios pozicijos nukrito į 273-iąją.

Reitingo lyderiu tapo šveicaras Rogeris Federeris (8670 tšk.), į antrąją vietą nukrito ispanas Rafaelis Nadalys (7950 tšk.). Trečiojoje pozicijoje – Vokietijos tenisininkas Alexander Zverevs (6015 tšk.). Iš viso klasifikuoti 1975 tenisininkai.

LRT

Now serving Lithuanians, including former Taupa Members!

1385 Andrews Avenue
Lakewood, Ohio 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latvian@ameritech.net

Hours: Mon, Wed, Fri 9:00AM-3PM
Tue 9:00AM-5:30PM
Sun 9:30-10:30AM, 1st and 3rd Sundays each month, except Federal Reserve holiday weekends

View our Website and Facebook page for a list of our services:
www.latvianclevelandcu.org
www.facebook.com/latvianclevelandcu

BERKSHIRE
HATHAWAY
HomeServices

Alexandra S. Kudukis
Realtor®
Member of the Baur Team
A Trusted Name in Real Estate Since 1950

Professional Realty
310.433.9586 Cell
Alexskrealtor@gmail.com
Serving all of Ohio

A member of the franchise system of BHH Affiliates, I.I.C.

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuootojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.